

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marjan Chełmickowski, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 49

Poznań, wtorek dnia 31 stycznia 1933

Rok XXVIII

Poznań, 30 stycznia.

Uchwały w sprawie Pomorza

Podane przez nas w wydaniu poprzednim uchwały posłów i senatorów Klubu Narodowego z Pomorza i Poznańskiego, powzięte w Toruniu w sprawie Pomorza, stawiają ją we właściwej płaszczyźnie i mówią językiem silnym, twardym.

Stwierdzając właściwą płaszczyznę, mamy na myśli, że uchwały nie ograniczają się do podkreślenia etnograficzno-terytorjalnej strony zagadnienia, lecz przypominają i wypuklają argument główny, którym Komitet Narodowy Polski w Paryżu czasu wojny światowej walczył o Pomorze i za pomocą którego zwyciężył na konferencji pokojowej, a mianowicie fakt, że przynależenie Pomorza do państwa polskiego jest „niezbędnym realnym warunkiem istnienia niepodległego państwa polskiego”. Ziemia pomorska bowiem, odwiecznie polska, nad dolnym biegiem głównej polskiej arterji rzecznej Wisły, „daje narodowi polskiemu dostęp do morza, wiąże jego niezawisłe życie gospodarcze z szerokim światem, a zarazem zapobiega groźnemu, nieprzerwanemu objęciu państwa polskiego przez Prusy-Niemcy od strony północnej”.

Prawda to dla nas elementarna, ale godzi się ją zaznaczyć stanowczo, z wielkim naciskiem, gdy w Berlinie powstaje rząd Hitlera i Papena, a w Paryżu sięga po buławę rządową skrajny radykał lewicowy Daladier. I niech usłyszysz się drugą prawdę nieubłaganą, że Pomorze, że wszystkie ziemie zachodnie, że cała Polska „gotowa jest każdej chwili każdemu zamachowi na jej granice przeciwstawić wszystkie żywe siły narodu, choćby to wzniecić miało pożogę wojenną w całej Europie”.

Niedawno przestrzegał wrogów naszych prezesa Klubu Narodowego poseł Rybarski, by w sprawie Pomorza nie spekulowali na wewnętrzne polskie rozbieżności polityczne. To samo wczoraj zaznaczył w swym odczycie o „bałtyckiej orientacji Polski” b. minister Kwiatkowski w Warszawie.

Pod adresem zapalającej się do rewizjonizmu polityki włoskiej, składając Polsce szczerze przyjaznej, powiedziały sobotnie uchwały posłów i senatorów narodowych z Pomorza i Poznańskiego, że polityka ta „widocznie nie uświadamia sobie, iż dążenia te rewizjonistyczne zmierzają przedewszystkiem do zniszczenia niepodległości Polski i do odbudowania hegemonji prusko-niemieckiej w Europie”. Wobec zaś bezprzykładnych ostatnio wystąpień przedstawicieli lewego skrzydła najwplywowszej dziś we Francji Partii Radykalno - Społecznej oświadczone:

„Polska opinia publiczna zgorszona jest zachowaniem się niektórych polityków francuskich, którzy jawnie i głośno wywierają nacisk na Polskę, by „zadowolona” Niemcy oddaniem im Pomorza. Takie wystąpienia Polacy muszą uważać za zdradę najwyższych interesów sojuszniczej Polski, tak samo, jak zdradą z naszej strony byłaby

Bojowy rząd Adolfa Hitlera w Niemczech

Hindenburg mianował Hitlera kanclerzem, a Papena — zastępcą kanclerza — Wszyscy heroldzi wojującego fangermanizmu i odwetowego rewizjonizmu weszli do tego gabinetu
Oświadczenie Centrum — Zniżka na giełdzie berlińskiej

Berlin, 30. 1. (Tel. wł.) Prezydent Hindenburg przyjął dziś w południe Hitlera oraz Papena i po wysłuchaniu ich sprawozdania mianował Adolfa Hitlera kanclerzem Rzeszy, a na jego wniosek następujący skład rządu:

Zastępca kanclerza i komisarz dla Prus — von Papen;

sprawy zagraniczne — von Neurath;

sprawy wewnętrzne — dr. Frick;
Reichswehra — gen. por. von Blomberg;

finanse — hr. Schwerin von Krosigk;

gospodarka, wyżywienie i rolnictwo — dr. Hugenberg;

min. pracy — Franz Selte;

min. bez teki i komisarz dla lotnictwa — prez. Reichstagu Goehring, który równocześnie obejmuje stanowisko pruskiego ministra spraw wewnętrznych.

Dr. Guericke dotychczasowy komisarz dla bezrobocia został zatwierdzony na swem stanowisku.

Ministerstwa sprawiedliwości narazie nie obsadzono.

Nowy kanclerz Rzeszy Adolf Hitler jeszcze dziś rozpocznie rokowania z Centrum i Bawarską Partją Ludową. Gabinet zbiera się na pierwsze posiedzenie dziś o godz. 17.

Berlin, 30. 1. (Tel. wł.) Wiadomość o mianowaniu nowego rządu Rzeszy z Hitlerem na czele, aczkolwiek spodziewana, wywołała tu wskutek swego wybitnie bojowego charakteru piorunujące wrażenie. Stary marszałek Hindenburg musiał się w końcu ugiąć i powołać Adolfa Hitlera na stanowisko kanclerza, którego jeszcze przed kilku tygodniami ostro zwalczał.

Tak szybkie załatwienie kryzysu świadczy o tem, że Papen podczas rokowań w ostatnich tygodniach bardzo dobrze przygotował grunt, rewanżując się sprytnie swemu koledze w gabinecie i następcy na stanowisku kanclerza von Schleicherowi.

W rządzie Hitlera znajdują się wszyscy czolowi przywódcy narodowych socjalistów, a więc Frick i Goehring, dalej przywódca Stahlhelmu Seldte, przywódca niemiecko-narodowy dr. Hugenberg i t. d. Podsekretarzem w urzędzie kanclerskim zostanie mianowany dr. Lammers, poseł hitlerowski Funk obejmie szefostwo biura prasowego.

falszywa gra w sprawie Alzacji i Lotaryngji, do czego jednak żaden Polak nie jest zdolny.”

Tak jest w rzeczywistości: polska opinia publiczna jest występnymi odnośnymi polityków we Francji zgorszona, — ma prawo być niemi zgorszona.

Uchwały toruńskie kulminują w mocnym oświadczeniu:

„Wrogowie i przyjaciele, przeciwnicy i zwolennicy Polski zagranicą powinni sobie z tego zdawać sprawę, że

Rząd Schleichera odbył swe ostatnie posiedzenie o godz. 13.30.

Kierownictwo partji centrowej po nominacji nowego gabinetu wydało oficjalny komunikat, w którym oświadcza, że Centrum nie było w kontakcie z Papenem i nie rokowało z Hitlerem, gdyż rzykt nie zwracał się w sprawie utworzenia nowego rządu.

Berlin, 30. 1. (Tel. wł.) Wiadomość o nominacji Hitlera wywołała na giełdzie berlińskiej znaczną zniżkę papierów pożyczkowych, których podaż znacznie wzrosła. Sprzedaż papierów pożyczkowych motywowana obawą o obniżenie oprocentowania. Zniżka papierów pożyczkowych spowodowała spadek akcji.

Lewicowy gabinet Daladier'a we Francji?

Zaproponuje socjalistom udział w gabinecie — Duże trudności — Kandydaci na ministrów — Pertraktacje Daladier'a

Paryż, 30. 1. (PAT). Prezydent republiki francuskiej Lebrun powierzył misję utworzenia nowego gabinetu p. Daladier, którego nazwisko wymienione zostało podczas narad prezydenta przez 18 najwybitniejszych polityków.

Wszyscy zaznaczyli, że w obecnych warunkach jest on jedynym posiadającym największe dane do utworzenia gabinetu. Daladier przyjął propozycję prezydenta.

Ogólnie panuje przekonanie, że Daladier napotka na wielkie trudności i że nie prędko zdoła je pokonać.

Pierwszym jego krokiem będzie zaproponowanie socjalistom udziału w rządzie, podobnie, jak to uczynił Paul Boncour.

Przewidując, że przed udzieleniem odpowiedzi Blum zwoła nadzwyczajny kongres partji dla zaciągnięcia opinji, co jak wiadomo nie doszło do skutku podczas przedostatniego przesilenia ministerjalnego. Ponieważ kongres ten nie zbierze się przed środą, przeto sprawa zostanie nieco opóźniona.

Jak informuje prasa, Daladier zamierza oprócz stanowiska premiera zachować o ile możności tekę ministra wojny. Gdyby się to jednak okazało niemożliwym, zachowałby dla siebie tekę ministra spraw wewnętrznych. Ministrem spraw zagranicznych zostałby nadal Paul Boncour, a J. Bonnet objąłby stanowisko ministra finansów.

Po opuszczeniu pałacu Elizejskiego Daladier stosownie do zwyczaju złożył wizyty prezydentowi Izby i Senatu oraz byłemu premierowi Paul Boncour.

Paryż, 30. 1. (Tel. wł.) Desygnowany na premiera Daladier prowadzi nadal swoje rokowania w celu utworzenia rządu. Rozmawiał z Herriotem, Boncour'em, Chautempsem, François Albertem. Wszyscy przyrzekli mu swe poparcie.

Utworzenia nowego rządu należy się spodziewać w poniedziałek wieczorem względnie we wtorek.

Socjaliści uzależniają swój udział od przyjęcia ich programu finansowego, na co Daladier nie może się zgodzić.

Paryż, 30. 1. (PAT). W kuluarach Izby wybór Daladiera na premiera

przyjęto naogół przychylnie. Również i większość posłów socjalistycznych uważa, że Daladier jest polityczną osobistością, mającą w obecnej chwili najwięcej widoków na uzyskanie współpracy socjalistów.

Mimo to jest rzeczą bardzo wątpliwą, czy nowy kongres partji zgodziłby się na propozycję współpracy nawet z Daladierem, jako szefem rządu. Socjaliści bowiem musieliby przyjąć na siebie odpowiedzialność za uzdrowienie finansów.

Radykałi społeczni postanowili pozostawić premierowi całkowitą swobodę rokowań z socjalistami, wyrażając mu zupełnie zaufanie partji. Grupa umiarkowana zajmuje dotychczas stanowisko wyczekujące.

Dziś rano Daladier udał się do siedziby komitetu wykonawczego partji socjalistycznej z propozycją współpracy w rządzie, określając równocześnie, na jakich warunkach zamierza korzystać z ich współpracy. Wczoraj późnym wieczorem Daladier prowadził dłuższą rozmowę z Blumem.

O ile socjaliści nie zgodzą się na bezpośredni udział w rządzie, Daladier będzie się starał o ich poparcie, tworząc gabinet akcji republikańskiej, jak go sam nazwał, który będzie składał się przedewszystkiem z radykałów społecznych. Herriot przyrzekł współpracę, dotychczas jeszcze jednak nie wiadomo, jaką objąłby tekę.

Daladier nie ukończył dotychczas swoich rozmów. Ogólnie się jednak przypuszcza, że ostateczne utworzenie nowego rządu nastąpi we wtorek.

Dwie ofiary mrozów

Kępno, 30. 1. (PAT). Na drodze pod wsią Skomlin (pow. wieluński) znaleziono zmarznąłą skutkiem mrozów, umysłowo chorą 18-letnią Helenę Polewiakównę ze Skrzywna, która korzystając z nieuwagi domowników wymknęła się z domu, a zmęczona położyła się na drodze.

Ofiarę mrozów przewieziono do szpitala, gdzie mimo zabiegów zmarła.

Również na polach wsi Wierzeje znaleziono zwłoki zmarłego skutkiem mrozu 62-letniego żebraka, Jana Kuczyka.

Wszystkie bilety

na zebranie Stronnictwa Narodowego w Poznaniu z przemówieniem prezesa Klubu Narodowego w Sejmie prof. R. Rybarskiego zostały już wydane. Zebranie odbędzie się, jak przypominamy, w czwartek dnia 2 lutego b. r. o godz. 12 w sali kin „Słońce”.

jakikolwiek rząd polski, któryby się choć na jedną dobę zawahał w sprawie Pomorza, byłby z powierzchni zmieciony przez żywiołową burzę w społeczeństwie, — że jakikolwiek polityk polski, któryby Niemcom chciał iść na rękę w sprawie Pomorza, zginąłby od kuli pierwszego z brzegu uczciwego Polaka.”

Nic do tego nie dodajemy. Oby to zagranicą doceniono dobrze! W kraju oświadczenie to będzie zrozumiane, jak należy. Szczególnie na Pomorzu dozna ono przyjęcia gorącego.

Deficyt i pożyczka wewnętrzna

Niewiele troski i fetygi zadala sobie rządowa większość sejmowa z doprowadzeniem budżetu do równowagi. Rezultat jej dotychczasowej pracy przedstawia się tak, że wydatki — poza drobnymi, nie znaczącymi poprawkami — pozostały niezmiennione, dochody zaś na wniosek referenta budżetu ministerstwa skarbu posła Holyńskiego (oczywiście z B. B.) zmniejszono o 30 milionów. W ten sposób nominalny deficyt podniósł się do sumy 390 milionów. Ponieważ już rząd przez usta p. ministra skarbu Zawadzkiego wyraził swoją zgodę na ten deficyt, przeto nie należy się spodziewać, żeby albo plenum Sejmu albo Senat dokonał w budżecie jakichś poważniejszych zmian, czyli, że można deficyt 390 milionów uznać za ustalony.

Nazwalimy ten deficyt „nominalnym” albo w rzeczywistości jest on nieco inny. Nie wstawiono po stronie wydatków sum, które rząd będzie musiał wyłożyć z tytułu niedawno uchwalonej ustawy konwencyjnej, a które wyniosą — według oświadczenia samego p. ministra skarbu — od 6 do 10 milionów rocznie. Kolejne figury w budżecie z 50 milionami czystego zysku, mającego powiększyć dochody skarbu, gdy — według wcale nie pesymistycznego obliczenia referenta budżetu ministerstwa komunikacji posła Brzozowskiego z B. B. — kolejna będą miała 160 milionów deficytu. Po dodaniu tych dwóch cyfr deficyt ogólny podniesie się do 560 milionów.

Wprowadzić rząd może dokonać kompresji w wydatkach; sądząc z praktyki tegorocznej, kompresja ta może dać około 200 milionów i o tyle zmniejszyłaby się wyżej wymieniona cyfra deficytu. Ale z drugiej strony trzeba przypomnieć, że pomimo pewnych skreszeń p. Holyńskiego dochody skarbu preliminowane są jeszcze zbyt optymistycznie. Suma ich wynosi około 2.040 milionów, gdy w roku obecnym za trzy kwartały wpłynęło do skarbu 1.459 milionów, a zatem za cały rok będzie w najlepszym razie 1.900 milionów.

Nie chcemy zbyt czarno wróżyć na rok następny, choć są tacy „sanacyjni” ekonomiści, jak np. były minister skarbu Czechowicz, który w swej nowo wydanej książce napisał wyraźnie, że w przyszłym roku „osiągnięcie nawet 1.500 milionów zł może się stać zadaniem niemożliwym”. („Nowe drogi gospodarcze” str. 57). Ale gdyby nawet nie było aż tak źle, to można napewno twierdzić, że kompresje, dokonane przez rząd w wydatkach, w najlepszym razie wyniosą tyle, co zmniejszenie zbyt optymistycznie zapreliminowanych dochodów, czyli że obliczony wyżej na zgrąż pól miljarda deficyt budżetowy stanowi pożyczkę bardzo — niestety — prawdziwą.

Ustawa skarbową mówi, że deficyt ten będzie pokryty z rezerw skarbowych oraz „w drodze operacji finansowych”. P. minister skarbu w swem exposé na komisji budżetowej przyznał, że rezerw nie wystarczy. Naszym

zdaniami, opartym na wcale dokładnych obliczeniach i nieraz już wyrażonym na łamach „Kurjera”, rezerw tych starczy w najlepszym razie na pokrycie deficytu za rok 1932/3; na rok następny nie zostanie nic. Pozostają zatem owe „operacje finansowe”, które p. minister skarbu nazywał w swem przemówieniu „operacjami kredytowymi”, a raz nawet użył wyrażenia: „pożyczka”.

Jaka to ma być „operacja”, czy „pożyczka”, tego od p. ministra skarbu nie dowiedzieliśmy się. Mówił on o moralnym uprawnieniu rządu zaapelowania do obywateli o pomoc, oraz uspokajał, że będzie to pożyczka dobrowolna i nieznacząca.

O tem moralnem prawie dyskutować nie będziemy. Zauważymy tylko, że określenie „nieznacząca” nie odpowiada wysokości deficytu. Powstaje tedy pytanie: Czy realne jest przypuszczenie, że w drodze dobrowolnej znajdzie się pokrycie na kilkusetmilionową pożyczkę wewnętrzną?

Sądźmy, że nikt niema co do tego złudzeń. Wobec tego musimy oświadczyć p. ministra wziąć dostownie i przypuścić, że będzie on się starał narazie istotnie o jakąś „nieznaczącą” sumę na pokrycie deficytu najbliższych paru miesięcy. A potem?

Może „konjunktura”? P. minister przemysłu i handlu Zarzycki wierzy, że rok obecny był okresem najniższej konjunktury. Widocznie liczy na jej poprawę i p. minister skarbu, skoro tak szeroko uzasadniał, że polepszenie się konjunktury daje doraźne rezultaty w dochodach skarbu pod postacią zwiększonych wpływów z monopolu, opłat stemplowych i podatków pośrednich.

Nie bawąc się w przepowiednie co do konjunktur „konjunktury”, musimy zauważyć, że takie czy inne plany pokrycia deficytu budżetowego powinny być uchwalone razem z nim. Tak się robi w bogatej Francji, gdzie na tem zagadnieniu przewrócił się rząd Paul Boncoura, tak powinno być tem bardziej w ubogiej Polsce. Jeżeli nasz rząd nie zważał się w październiku uchwalić i wnieść do Sejmu budżet z deficytem, to chyba do tego czasu mógł już przedłożyć Sejmowi do uchwalenia ową „operację kredytową” względnie jakies inne sposoby pokrycia deficytu.

Dlaczego dzieje się inaczej? Sądząc z dwuletniej już praktyki rządu p. Prystora, można wyrazić przypuszczenie, że rząd sam będzie urealniał budżet po uchwaleniu go przez Sejm i Senat, prawdopodobnie na podstawie nowych pełnomocnictw, których zażąda, a które obejmą zarówno możliwość zmniejszenia wydatków, jak i dokonania „operacji kredytowych” czyli zaciążenia pożyczki wewnętrznej. Tajemniczość z jaką mówił o tej sprawie p. minister Zawadzki, przemawia za takim przypuszczeniem.

O rozmaitych, niepełnie dobrowolnych pomysłach powiększenia środków budżetowych pisaliśmy już i jeszcze będziemy musieli powrócić do tego tematu. M. K.

Dlaczego upadł gen. Schleicher?

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”).

Berlin, 29 stycznia.

Od dłuższego już czasu w rozwoju politycznym Niemiec odbywała się koncentracja decyzji politycznych w kierunku osoby Hindenburga. Obalenie Brüninga uwydatniło ten proces po raz pierwszy w sposób jaskrawy. Od tego czasu postępowal on w szybkim tempie naprzód. Udzielenie dymisji gen. Schleicherowi już w pełnem tego słowa znaczeniu przetrząca odpowiedzialność za dalszy bieg wypadków na prezydenta. Ataki chronicznego kryzysu politycznego, który przechodzi Rzesza, dochodzą w ten sposób już do najwyższego w Rzeszy stanowiska. Przekonanie o takim stanie rzeczy przedarło się do świadomości politycznej wielu kół. Wypowiadają ją dzisiaj — co zresztą dziwić nie może — zwłaszcza koła zbliżone do gen. Schleichera.

O co walczył Schleicher? Zajmując miejsce Papena usiłował on przede wszystkim załagodzić przeciwieństwa między prawicą i lewicą. Chodziło mu specjalnie o nawiązanie stosunków z kołami mas pracujących. W tym celu zwrócił się do związków zawodowych. Przyświadczył mu ideał „wspólnoty narodowej”, tworzony poza partjami politycznymi, między którymi przeci-

wieństwa były już zbyt skostniałe. U Schleichera działała niewątpliwie jego przeszłość i bliskie swego czasu zetknięcie się z fazami rewolucji listopadowej, którą „unieszkodliwił” razem z demokratycznym generałem Groenrem w sposób możliwie pokojowy, przyczem jednak nauczył się liczyć z siłami socjalnymi i rewolucyjnymi wśród mas.

Jedną z głównych myśli generała Schleichera było jednak dążenie do oszczędzenia Reichswehrze konieczności walki z jakimkolwiek odłamem narodu. Nie chciał on dopuścić do zużycia Reichswehry przeciwko masom. Dlatego przeciwstawił on się zbyt radykalnym planom Papena, obawiając się, że dalsze podtrzymanie kursu Papena zmusi rząd do wyprawienia Reichswehry na ulicę. Polityka łagodnego kursu zastosowana przez Schleichera, była więc innemi słowy, polityką obrony Reichswehry przed koniecznością zużycia jej w walce domowej.

To też te właśnie koła, które dążyły do rozgrywki za wszelką cenę, zwalczały Schleichera. Niemiecko-narodowi zarzucili mu wprost socjalizujące tendencje. Mobilizacja kół konserwatywnych przyspieszona została poza

tem niewątpliwie przez nieprzyjemne skandale natury finansowej przy rozdziale „Osthilfe”, bardzo dla junkrów pruskich, kompromitujące. Miały one w najwyższej mierze za zię Schleicherowi, że ich wybuchowi nie zapobiegł. Kto wie zresztą, czy bezczynne przypatrzenie się Schleichera wywekaniu tych skandali nie było odwetem za gwałtowny atak, przeprowadzony na niego przez Reichlandbund z powodu rzekomo nie dość ochraniającej interesy rolnictwa polityki gabinetu.

Okazało się przytem, że były kanclerz Papen bardzo jednak wziął za zię Schleicherowi jego „zdradę” podczas ostatniego przesilenia. Dymisja Papena przed dwoma miesiącami miała przecież już wtedy utarować raczej mu drogę do powrotu i rozwiązać ręce do energiczniejszego postępowania. W ostatniej chwili dymisja taktyczna przemieniła się w dymisję faktyczną. Generał Schleicher jako następcą Papena schwytał rozpędzone koło narastających przeciwieństw i spróbował zahamować jego bieg. Papen mu jego roli podczas przesilenia nie zapomniał. Rozmowy, które prowadził od dłuższego czasu z rozmaitymi politykami, a między innymi i z Hitlerem, nie były tak niewinne w stosunku do Schleichera, jak to się starał przedstawić.

Dzisiaj Papen jest tak nazwanym „homo regius” t. zn., że jego uważa Hindenburg za swego męża zaufania. Niektórzy twierdzą, że jemu też chciałby on powierzyć misję utworzenia gabinetu, o ile oczywiście rozwój stosunków nie wyniesie jednak Hitlera. W takim razie Papen dowiedziałby, że nie Schleicher, ale właśnie on zdołał dojść do porozumienia z Hitlerem. Chodziłoby jednak wtedy o stanowisko kanclerza dla Hitlera. Hitler swoją taktyką opozycji i obalania jednego kanclerza po drugim zmierzał od wykazania, że bez niego rządzić w Niemczech nie można. Zachodzi teraz pytanie, czy te koła, które Hitlera do władzy dopuścić nie chcą, nie będą próbowały pchnąć Papena do dyktatury wbrew Hitlerowi, i czy nie będą się spieszyły z jej zaprowadzeniem w tym celu, ażeby rachuby Hitlera mimo wszystko pokrzyżować. Są tacy, którzy twierdzą, że Papen w dzisiejszej sytuacji dąży tylko do kanclerstwa Hitlera z zapewnieniem sobie stanowiska ministra spraw zagranicznych, ponieważ widzi, że sam jako kanclerz nie wytrzyma naporu opozycji, do której należałoby w takim wypadku oczywiście również hitlerowcy.

Koło, wstrzymywane przez dwa miesiące przez Schleichera, zaczyna się w każdym razie toczyć w przyspieszonym tempie. Mobilizacja przeciwko ewentualnej możliwości rządów Papena lub Hitlera już się rozpoczęła. Ma ona silne tło socjalne.

Co do samego Hindenburga, powiada się, że wrócił on do Papena, ponieważ Schleicher nie spełnił tych założeń, w imię których Papen przed dwoma miesiącami poświęcił. Mówi się nawet, że na tem tle Hindenburg żywi pretensje do gen. Schleichera, których źródło sięga już dawniejszych czasów. JERZY DROBNIK.

Z kapituły chełmińskiej

Z powodu korespondencji naszej z kół duchowieństwa pomorskiego p. t. „Niemcy w kapitule chełmińskiej”, oświadczamy następujące oświadczenie: „Nieprawdą jest, że do kapituły chełmińskiej należą tylko dwaj Polacy. Natomiast jest prawdą, że przeważająca większość kapituły chełmińskiej składa się z Polaków i od lat dziesięciu mianowano kanonikami wyłącznie kapłanów, którzy są Polakami.

„Pelplin, dnia 28 stycznia 1933.

(—) Ks. bisk. Konstanty Dominik, dziekan tumski.

(—) Ks. infułat Bartkowski, prepozyt kapituły chełmińskiej.”

Z oświadczenia tego wynika, że i najmłodszy kanonik, ks. dr. Rożyński, mimo to, co informator nasz pisał o jego przeszłości, uważa się także za Polaka. Chociaż korespondencja nasza pochodziła z bardzo poważnej strony, stwierdzamy jako rzecz samo się przez się rozumiejącą, że miarodajne jest dla nas powyższe oświadczenie ks. biskupa Dominika i ks. infułata Bartkowskiego.

Równocześnie otrzymujemy od ks. dr. Pawła Kirstelna, dyrektora gimnazjum biskupiego w Pelplinie, doniesienie, że w gronie profesorskiem tego zakładu niema żadnego nauczyciela Ru-

sina. Jedynego, którego nazwisko nasuwaby ewentualnie takie przypuszczenie, prof. Blichar, złożył oświadczenie następujące: „Oświadczam niniejszem, że nigdy Rusinem nie byłem, że Polakiem zawsze się czułem i czuję. Jan Blichar.”

Podobnie, jak ks. dr. Kirstein, oświadczyła nam sprawę prof. Jan Michoń.

Młodzież narodowa zwycięża

We Lwowie

Jak już pokrótce donosiliśmy, w tych dniach odbywało się walne zebranie „Bratniej Pomocy” studentów politechniki lwowskiej. Zebranie to od dłuższego czasu wywoływało silne zainteresowanie wśród młodzieży i społeczeństwa, ze względu na ogromną mobilizację sił po stronie młodzieży „sanacyjnej”, która postanowiła w tym roku przypuścić generalny szturm na tę instytucję samopomocową. Walne zebranie, trwające przez całą noc do białego rana, odbywało się przy udziale około 700 studentów. Przewodniczył prezes „Bratniej Pomocy” p. Szybalski.

Zebranie miało przebieg chwilowo burzliwy. Przygotowania „sanacji” okazały się jednak bezcelowe, gdyż grupa „sanacyjna” zdołała skupić zaledwie 40—50 głosów przeciw zgórom 650 głosom młodzieży narodowej. Wobec tej sytuacji młodzież narodowa uchwalila absolutorjum dla ustępującego zarządu, poczem dokonano wyboru nowych władz. Prezesem Bratniej Pomocy Stud. Pol. Lwowskiej został wybrany p. Gawlikowski (Młodzież Wszechpolska).

Zwycięstwo młodzieży narodowej świadczy niezbicie o niezachwianych jej wpływach na uczelniach lwowskich i jest generalną klęską grupki młodzieży „sanacyjnej”, która jeszcze raz przekonała się o swojej bezsile na tym terenie.

W Warszawie

W szkole głównej gospodarstwa wiejskiego w Warszawie odbyło się walne zebranie studentów Bratniej Pomocy które wykazało dalszy wzrost wpływów narodowych w tej uczelni.

W obradach wzięło udział 360 studentek i studentów. Opozycja złożona z grup „sanacyjnych”, wyniosła 26 osób i opuściła demonstracyjnie zebranie podczas dyskusji nad sprawozdaniem.

Ustępującemu zarządowi p. Olizara udzielono absolutorjum wraz z podziękowaniem.

Prezesem nowego zarządu wybrano p. Olgierda Staniszkisa, kandydata akademickiego obozu narodowego.

Walne zebranie powzięło uchwałę, iż młodzież szkoły głównej gospodarstwa wiejskiego stoi mocno na gruncie autonomii wyższych uczelni, solidaryzując się całkowicie ze stanowiskiem wysokich senatów.

Zebrańie

Zw. Młodych Narodowców

W niedzielę dnia 29 stycznia odbyło się w Poznaniu w sali kina Colosseum zebranie Związku Młodych Narodowców. Zebranie zagal w imieniu prezesa zarządu Związku Młodych Narodowców na miasto i powiat poznański p. Scheib. Referat o kwestji żydowskiej wygłosił ze swadą i z humorem p. Jan Rembielewski, redaktor „Myśli Narodowej” w Warszawie. Przemówienie jego przyjmowano owacyjnie. Sala była szczerze zapełniona.

Watykan i Czechosłowacja

Citta del Vaticano, 30. 1. (K. A. P.). W kołach watykańskich zwycięzliwie została przyjęta ostatnia deklaracja wicemin. spraw zagranicznych Czechosłowacji, p. Krofty, który w imieniu rządu dał wyraz pragnieniu doświadczenia do porozumienia ze Stolicą Apostolską we wszystkich punktach zawartych w „modus vivendi”.

Ostatnio rząd czechosłowacki przedstawił Stolicy Apostolskiej swój projekt nowego podziału na diecezje ze specjalnem uwzględnieniem diecezji grecko-katolickich.

Wydalenie komunisty

Wiedeń, 30. 1. (PAT). Policja aresztowała i wydalila z granic Austrii pruskiego posła komunistycznego Koehna, który wygłosił w Wiedniu na jednym z zgromadzeń komunistycznych podburzające przemówienie.

Klub Narodowy o polityce skarbowej

Na posiedzeniu komisji budżetowej Sejmu przy budżecie ministerstwa skarbu przemawiali ze strony Klubu Narodowego posłowie Czetwertyński, Rymar i Peplowska.

Pos. Czetwertyński oświadczył m. in.:

Srodki ratunkowe przewidziane ze względu na ogólną sytuację, są nieco spóźnione, gdy tymczasem Klub Narodowy od lat kilku zwracał uwagę na konieczność ich wprowadzenia. Zniżenie pozycji w budżecie min. skarbu jest zbyt duże, by je uzasadniać takimi ogólnikami, jak względ na sytuację ogólną, lub zmniejszenie obrotu.

Ponieważ nie wiemy jeszcze, co będzie z kartelami, z cłami, ze zniżką cen, z eksportem, ze sprawą węgla i t. d. przeto budżet min. skarbu stoi pod większym znakiem zapytania niż kiedykolwiek. Mówca poddaje w wątpliwość słuszność przewidywania większego wpływu z podatku gruntowego. Ze zwiększenia wpływów w ostatnich miesiącach r. ub. nie można wyciągać wniosku, jakoby sytuacja w rolnictwie się poprawiła, gdyż np. 9 milj., jakie wpłynęły w listopadzie były tylko rezultatem pożyczki zastawowej, udzielonej rolnictwu, z której od razu odciągnięto zaległe podatki. W woj. zachodnich przeciętne zadłużenie wynosi 1319 zł na hektar w drobnych gospodarstwach, tj. 60 proc. wartości. Zadłużenie z powodu podatków, świadczeń i usług, wynoszą przeciętnie od 11 do 40 zł na 1 ha co jest nową kategorią długów właścicieli w takiej wysokości. Sytuacja w rolnictwie jest b. groźna i dochodzi często do masowych licytacji drobnych gospodarstw. Żerują na tem hjeny licytacyjne. Ustawy ratunkowe miały na celu wzmocnienie rolnictwa, by znów mogło konsumować, bo jeśli stan dotychczasowy potrwa, to rolnictwo nie będzie mogło płacić i projektowany podatek majątkowy nie zostanie ściągnięty.

Przechodząc do projektowanego nowego podatku majątkowego mówca przypuszcza, że będzie on oparty na tych należnościach, które dotąd do skarbu nie wpłynęły. Nie zapłaciło go przeważnie rolnictwo, więc teraz ta kategoria płatników, która jest w najcięższym położeniu, będzie obciążona i tym nowym ciężarem. Chodzi tu jeszcze o wymiar. Wymiar, na jakim oparta była poprzednia ustawa o podatku majątkowym, był częstokroć niesprawiedliwy i jeśli w projektowanej noweli nie nastąpi zmiana wymiaru, to efekt podatku będzie żaden. Musi też być przewidziany sposób płacenia go, bo dotychczasowa ustawa tego nie przewidywała i to był wielki błąd.

Posłanka Peplowska poruszyła specjalnie sprawę obciążenia nieruchomości miejskiej:

Referent zaznaczył, że podatek od nieruchomości wpływa dobrze. Tak jest istotnie, dlatego, że dochody te są łatwo uchwytnie i szeroko stosowany sekwestr. Nawet w pomysłnym 1929 r. na 8 tys. domów w centrum Warszawy — 2 tys. znajdowało się pod sekwestrem. Możliwość sekwestru wpływa na zastrzeżenie interpretacji ustaw podatkowych.

Podatek dochodowy od nieruchomości ściąga się w sposób sprzeczny z założeniami ustawy. W Wielkopolsce wymiar tego podatku nie opiera się na zeznaniach płatnika, ale wymierza według dowolnego uznania władz skarbowych. R. 1930 przyniósł zmniejszenie dochodów brutto od domów, mimo to podatek pozostał w tej samej wysokości. Podstawą wymiaru jest teoretyczny dochód roczny, a nie faktycznie otrzymane komorne. Podobno niedawno konferencja przedstawicieli urzędów skarbowych w Poznaniu postanowiła nawet podwyższyć wymiar podatku dochodowego o 3 milj. zł przez zmniejszenie potrąceń na utrzymanie domów i amortyzację.

Okólnik ministerstwa skarbu z 15 grudnia 1932 r. niesłychanie zastrza pobieranie podatku od nieruchomości miejskich. Przytem obniżenie komornego nie wpływa na obniżenie podatku.

Niewypłacalność lokatorów wzrasta. Jak wykazała ankieta we wrześniu 1932 r. dochodzi niekiedy do 82 proc. Zjawisko to dużej niewypłacalności jest specyficznie polskie. W innych państwach nie daje się odczuwać. Tak np. w Austrii wynosi ona tylko 1 proc., częściej zachodzi w Niemczech, gdzie jednak od lokali niezajętych nie opłaca się podatku.

Niewypłacalność wzrasta nietylko wskutek kryzysu. Działa tu również moratorium dla bezrobotnych i wstrzymanie eksmisji z małych lokali. Tego rodzaju ustawodawstwa, przerzucającego koszt dostarczania dachu nad głową bezrobotnym na barki jednej warstwy ludności, niema nigdzie na świecie.

Natomiast ulgi, których rozmiar jest tak mocno podkreślony, wynikające z ustawy o niższym oprocentowaniu z listów zastawnych dotyczą w całej Polsce na 400.000 właścicieli tylko 4.000, czyli 1 proc. w stosunku do liczby właścicieli.

Zapłacenie projektowanego podatku majątkowego jest dla własności miejskiej niemożliwością. Własność miejska zapłaciła całą pierwszą i 90 proc. drugiej raty podatku majątkowego, natomiast nie może płacić dalszych rat po znowelizowaniu podatku, bo dochodu netto nie ma, a nie może spieniężyć części domu.

Dotychczasowa polityka podatkowa prowadzi nietylko do zupełnej ruiny własności miejskiej i opartego na niej kredytu, ale i do zniszczenia dachu nad głową ludności.

Dlaczego ten pośpiech?

Na marginesie projektu ustawy pielęgniarskiej

Polska Katolicka Agencja Prasowa pisze, co następuje:

W ministerstwie opieki społecznej przygotowuje się projekt ustawy pielęgniarskiej. Odbijają się narady, w których biorą udział zaproszeni lekarze, oraz przedstawicielki pielęgniarek świeckich.

Sprawa pielęgniarstwa wchodzi głęboko w katolicką działalność szpitalną i dobroczynną dla chorych. Dowodzi tego historia szpitalnictwa i pielęgniarstwa i statystyka, która i obecnie wykazuje wielką ilość w państwie szpitali katolickich i personelu pielęgniarskiego katolickiego. Kościół od początku swego założenia pielęgnował chorych i opiekował się nimi. Projekt ustawy interesuje więc także sfery katolickie. Wskazaniem byłoby, by został podany do wiadomości władz kościelnych, do których z prawa należy opieka nad katolickim szpitalnictwem i opieka nad chorymi katolikami. Projekt powinien także być zakomunikowany katolickim szpitalom i organizacjom pielęgniarskim, zwłaszcza zakonnym, bo dotąd ograbimy większość pielęgniarek w Polsce stanowią siostry zakonne z różnych zgromadzeń, a organizacja pielęgniarek zawodowych świeckich liczy tylko około 500 osób o bardzo różnych kwalifikacjach.

Należałoby w ustawie zbadać sprawę szkolenia pielęgniarek, zastrzec nauczanie religii na kursach pielęgniarskich, w szkołach pielęgniarskich. Rzec jest bardzo ważną i dla personelu pielęgniarskiego i dla chorych,

którzy będą pod jego opieką. Należałoby w ustawie zastrzec prawa nabyte już przez praktykę pielęgniarską przez pielęgniarki obecne, zwłaszcza zakonne. Podobnie jak w ustawie o zakładach opiekuńczych i wychowawczych należałoby dać pewne postanowienia przejściowe, broniące tych praw nabytych do pracy pielęgniarskiej przez długoletnią praktykę, nie wymagać od razu i od wszystkich wysokich kwalifikacji naukowych, jak to obecnie jest modne w zakresie pielęgniarstwa. Zbyt wiele nacisku kładzie się na teoretyczne kwalifikacje naukowe, zbyt mało uwzględnia się jednak praktykę i czynnik duchowo-moralny, który w pracy pielęgniarskiej przy chorym jest tak niezbędny. Ustawa powinna zastrzec prawo otwierania szkół pielęgniarskich nietylko przez państwo ale i przez organizacje wolne, jak szpitale katolickie, organizacje zakonne. Takie prawo jest w innych krajach już zastrzeżone.

Ustawa powinna zabezpieczyć ze względów wyżej przytoczonych także wyszkolenie etyczne pielęgniarek, utrzymanie na wysokim poziomie ich ducha i sumienia, zastrzec pielęgniarkom możliwość wykonywania praktyk religijnych, uczęszczanie na nabożeństwa, organizowanie towarzystw religijnych, odbywania rekolekcji dorocznych, prowadzenia chorych do kąpiel szpitalnych itd.

Pielęgniarki szpitalne, pielęgniarki społeczne, higienistki itp. bardzo często w swej pracy muszą zetknąć się z

RACHUNEK ELEKTROWNI CIĘ PRZERAŻA

... to dowód, że stosujesz żarówki nieznannej bliżej marki podrzędnego gatunku, zużywające nadmierne ilości prądu w stosunku do wydajności światła.

Kup popularne żarówki TUNGSRAM wysokogatunkowe, niezwykle wydajne, trwałe i oszczędne.

TUNGSRAM

duszpasterzami katolickimi, katolicką opieką dobroczynną, z problemami etyki katolickiej. Ustawa powinna w jakiś sposób zastrzec tu prawa Kościoła, i towarzystw dobroczynnych.

Pośpiech w przygotowaniu ustawy pielęgniarskiej przez sfery rządowe i pomijanie Kościoła w tej sprawie są niezrozumiałe. Wiemy, że na terenie ministerstwa opieki społecznej wpływy masońskie są duże, ale nie one winny decydować w tak poważnej dla państwa sprawie. Projekt zbyt pośpiesznie uchwalony i narzucony będzie bardzo kosztowny i tem bardziej niebezpieczny, że eksperyment ma być dokonany na ludziach chorych. Zwracamy uwagę szerokich sfer społecznych na ten projekt i na tę akcję, która obchodzi blisko cały naród.

Kobieta z balonikami

— Nie zrobię z nimi interesu! Powietrze już z nich uchodzi!

Odezwa

Otrzymujemy następującą odezwę z prośbą o ogłoszenie:

Polacy! Poza granicami Rzeczypospolitej w państwach sąsiadujących z Polską, w różnych środowiskach europejskich i krajach zamorskich, znajduje się przeszło 8 milionów Polaków, czyli prawie czwarta część całego narodu polskiego.

Licznym tym rzeszom podaków naszych, a zwłaszcza młodemu pokoleniu, na obcej ziemi, grozi niebezpieczeństwo wynarodowienia z powodu braku własnej, polskiej szkoły. Kryzys ekonomiczny, bezrobocie i nędza dotkliwie bowiem odbiły się na położeniu rodaków naszych za granicą i w niejednym wypadku zachwiały podstawami szkolnictwa polskiego zarówno w krajach emigracyjnych jak i na polskich terenach mniejszościowych.

Polacy! Rodacy nasi na obczyźnie starają się i walczą o utrzymanie łączności duchowej z całym narodem za-

równy jak i o wychowanie swych dzieci w polskim duchu narodowym. W ciężkiej tej walce potrzebują obecnie pomocy i współdziałania całego społeczeństwa. Pomoc tę i poparcie dać im musimy. Musimy zebrać fundusze, które zapewnią wychowanie polskie setkom tysięcy dzieci polskich w polskich szkołach na obczyźnie.

Polacy! Niechaj społeczeństwo nasze przed całym kulturalnym światem, przed Polską nie pozwoli, aby dzieci jej w obcej byli wynaradawiane szkole! Niech każdy z nas złoży ofiarę na „Fundusz Szkolnictwa Polskiego Za granicą” według swych sił i możliwości! Niechaj nie będzie nikogo, kto by się od tego obowiązku narodowego uchyla!

Poznań, w styczniu 1933 r.

Bernard Chrzanowski, przewodniczący; Roger Racyński, wojewoda poznański; Cyryl Ratajski, prezydent m. Poznania; prof. dr. Stanisław Pawłowski, rektor U. P.; dr. Michał Pollak, kurator okr. szk.; Bohdan Jarochowski, prezes Syndykatu Dziennikarzy Wielkop.; prof. dr. A. Peretjatkowicz, dyr. W. S. H.; ks. Antoni Ludwiczak, zarząd gł. T. C. L.; dr. Roman Konkiewicz, prezes Z. O. K. Z.; prof. Tadeusz Kurkiewicz; prof. Eugeniusz Frankowski; dr. Walenty Machowski; red. Józef Winiewicz; Jan Duda; Tow. Naucz. Szkół Wyższych; Ignacy Krawczyk; Związek Naucz. Pol.; Kazimierz Barczyk; Stow. Naucz. Chr.; inż. Remiszewski; Stow. Naucz. Szkół Zaw.

Sprawa Teatru Polskiego wchodzi w okres decydujący

Jak już donosiliśmy, przedstawienia w Teatrze Polskim, odbywane pod dyktando p. Bolesława Szczurkiewicza, dobiegają końca, tak, że zachodzi potrzeba, aby stosunki w tej instytucji na nowo unormować.

Jak się dowiadujemy, Spółka Teatralna, jako właścicielka gmachu, której przysługuje wyłączne prawo decyzji o dalszych losach, zajęła się energicznie tą sprawą. Już w poprzednich dniach toczyły się w łonie Spółki przedstępne narady. Dzisiaj odbędzie się ich ciąg dalszy, i to dwukrotnie: w południe oraz nad wieczorem. Jutro zaś zbierze się rada nadzorcza oraz zarząd Spółki, aby odbyć posiedzenie, na którym zapadnie decyzja ostateczna.

od kaszlu, chrypkł. astmy, gruźlicy. Cena 1 zł 7500

CENNIK NASION

rozsyłamy na żądanie
C. ULRICH
CENTRALA — WARSZAWA, Ceg'ana 11
Rok założenia 1805.
nr 7723

NA POKUDNIE

Wycieczka morską okrętem „Polonia” Gdynia - Lissabon - Coesbela - Molaga - Seville - Antwerp - Od 3 do 27 kwietnia. Ceny od 870 zł. Paszporty wiza graniczne bezpłatne. Informacje, udziałają wzyst: nie biuro podróży oraz LINJA GDYŃA - AMERYKA

Bliższe informacje, prospekty i zapisy w „Orbisie”, Poznań, pl. Wolności 9, telefon 52-12, dz. 2309

Nowe przesilenie rządowe we Francji

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”).

Paryż, 28 stycznia.

Upadek gabinetu p. Paul - Boncoura nie zdziwił nikogo. Rząd ten dogorywał od chwili, w której komisja budżetowa postanowiła przyjąć projekt finansowy socjalistów i włączyć go po części do programu rządowych reform. Ta jawna kuratela nad rządem II. międzynarodówki, wywołała ogólne oburzenie. Chaos powiększał się z dnia na dzień. Mimowoli przeprowadzało się analogię pomiędzy sytuacją obecną a 1926 r., gdy krajowi z powodu rządów lewicowych groziła ruina. A jednak w tym pamiętnym roku, Francja podziwiała się szybko. Dlaczego? Gdyż posiadała wówczas opatrnościowego męża stanu w osobie Rajmunda Poincaré, który nie tylko przywrócił ład i porządek w zamiatanych finansach, ale, co więcej, swoim osobistym autorytetem zażegnał najniebezpieczniejszy bodaj kryzys zaufania. Przez kilkutygodniowy okres panowania p. Paul Boncoura, kryzys zaufania dominował nad całą sytuacją. Był on jednak i jest tem krytyczniejszy, że społeczeństwo nie widzi przed sobą człowieka, mogącego je wyciągnąć ze wrastającego zamętu. Wobec tego pogłębiają się niepokój i uwidocznił się całym szeregiem znamiennych manifestacji.

Wielkie debaty finansowe rozpoczęły się pod fatalnym znakiem. Kto bowiem widział około 12.000 delegatów chłopskich, przygotowujących się do pochodu na pałac burboński, gdzie rezyduje parlament, ten zdawał sobie doskonale sprawę z powagi sytuacji. Strajk na giełdzie paryskiej był niemniej charakterystyczny, jak również wielka manifestacja protestacyjna pilotów wojskowych i cywilnych przeciwko redukcji budżetu obrony narodowej, a specjalnie budżetu lotnictwa. Zrealizowanie bowiem programu rządowego podcięłoby zupełnie „skrzydła” lotnictwa francuskiego, spychając je na plan drugi w chwili olbrzymiego jego rozwoju w szeregu państw ościennych. Jak wielkie znaczenie przypisywały tej sprawie sfery miarodajne, o tem świadczy fakt, że na czele tej manifestacji stanął sam... marszałek Franchet d'Esperey.

Wielki wiec „podatników” zgromadził przeszło 10.000 osób, zdecydowanych do energicznej akcji przeciwko zagrożającemu im zwiększeniu podatków. Zebranie to, zwolane jeszcze przed przesileniem rządowym, przedłożyło teraz swe rezolucje prezydentowi republiki oraz prezesom senatu i izby. W poniedziałek odbędzie się niemniej znamienita manifestacja niezliczonych delegatów związków przemysłowo - handlowych całej Francji, zorganizowanych w „komitecie zbawienia ekonomicznego”. Na ogromne to zebranie zamówiono 45.000 miejsc! Jego sekretarz generalny oświadczył bez ogródek, iż organizacje powyższe postanowiły ustalić wspólny plan działania i w razie, gdyby nowe obciążenia zostały powzięte przez izbę, chwycić się środków energicznych, a mianowicie zamknięcia — na znak protestu — zarówno w Paryżu, jak i na jego przedmieściach wszystkich składów.

Manifestacje te zdradzają wymownie ogólne niezadowolenie i tożwiotów najbardziej pokojowych i stroniących od polityki. Jest to niezawodnie ostrzeżenie poważne. Nie należy bowiem obwijać prawdy w bawelne, iż przeżywalimy w Paryżu preludium chłopskiej rewolucji. Dziwić się temu trudno. Gabinet Boncour - Chéron przeszedł właściwie na usługi partji socjalistycznej, dyktującej mu swój program. Rząd też upadł nie tylko większością 390 głosów przeciw 193, ale także wskutek ogólnego potępienia opinii publicznej, która we Francji w chwilach decydujących reaguje z niezrównaną siłą i energią.

Socjaliści zerwali w ostatniej chwili z radykałami, odmawiając im swego poparcia w sprawie podwyższenia o 5 proc. podatków bezpośrednich. Największe jednak obawy wywoływał pomysł socjalistyczny, by deficyt pokryć krótkoterminową pożyczką wewnętrzną. Uznano projekt ten za zamaskowaną inflację. Realizacja jego zwiększyłaby trudności finansowe, gdyż zmusiłaby skarb do placenia nowych odsetek od pożyczki. Głosy socjalistyczne, podobnie jak przy obaleniu rządu p. Herriota, połączyły się z głosami stronnictw umiarkowanych. Dlatego prezydent republiki nie może w większości, jako przyczyniła się do upadku ostatniego rządu, szukać dyrektyw do rozwiązania obecnego przesilenia. Nie będzie ono łatwe.

W każdym razie eksperyment ostatniego rządu posłuży może do zrozumienia, iż polityka odrodzenia finansowego z oparciem o socjalizm rewolucyjny, prowadzi kraj na najniebezpieczniejsze manowce. Niemniej jednak niektórzy przypuszczają, że może przyjść do otwartego eksperymentu socjalistycznego, inni natomiast wysuwają możliwość nowego gabinetu radykalnego z p. Daladier na czele; nikt natomiast nie ukrywa, iż w obecnych warunkach łatwiej znaleźć premiera, niż ministra finansów. Wątpliwem się wydaje, czy ktokolwiek z przywódców radykalizmu, t. j. zwycięzców ostatnich wyborów, mógłby w sposób skuteczny i trwały pokierować losami kraju. Istnienie takiego rządu będzie zawsze niepewne, gdyż zależne od większości zmiennej, apodyktycznej, złożonej nie tylko z radykałów, ale i z socjalistów, sojuszników przedewszystkiem wyborczych, bo nie zawsze politycznych. Na tem właśnie polega słabość kartelu, jaki ostatniej nocy został zerwany. Może on odżyć, ale nie zapewni on żadnemu gabinetowi wiernego oparcia. W chwilach krytycznych dogmaty radykalizmu, stojące w zasadzie na gruncie własności prywatnej, przeciwstawiają się, pomimo wszystko, socjalizmowi. Prezes grupy parlamentarnej radykałów, p. François-Albert, wyraził coprawda życzenie, aby zostały na nowo sklejone rozbite odłamy lewi-

cy, ale nikt już ani w kołach politycznych, ani w społeczeństwie nie darzy ich zaufaniem.

Przesilenie nie jest jedynie przesileniem rządowym, ale także przesileniem autorytetu. Zważywszy na ten fakt, niektórzy przypuszczają, że na czele przyszłych rządów mógłby stanąć prezes senatu, p. Jeanneney, który niedawno wygłosił tak charakterystyczną mowę o konieczności rewizji konstytucji. Inni oświadczają, że jedynie p. Doumergue, były prezydent republiki, potrafiłby utworzyć rząd szerokiej jedności narodowej; inni wreszcie domagają się młodszych premierów. W środowiskach tych nazwisko p. Flandin jest wysuwane na plan pierwszy, a z niem także i nazwisko p. Tardieu, którego ostatnie wystąpienie polityczne zwróciło ogólną uwagę po tyłomiesięcznym usunięciu się b. premiera od czynnej polityki.

Jakiekolwiek jednak będzie rozwiązanie obecnego przesilenia, niewątpliwem jest, iż Francja domaga się rządu silnego, i to zarówno pod względem wewnętrznym, jak i zewnętrznym. Dlatego też słowa p. Tardieu, opowiadającego się za reformą konstytucji, celem przywrócenia autorytetu władzy wykonawczej dla rozwiązania całego zespołu zagadnień, nabierają szczególnego znaczenia w dramatycznych momentach, jakie kraj przeżywa. Należy też pokładać nadzieję w żywotność narodu francuskiego, jaka ujawniała się zawsze ze zdwojoną siłą w chwilach najtrudniejszych.

I. BRIARES.

Polacy w Ameryce przeciw propagandzie antypolskiej

Prasa amerykańska, mianowicie z grupy Hearsta, bardzo często zamieszczała pod dyktandem niemieckim czy żydowskim napastliwe artykuły na Polskę, nastrojając przy byle okazji przeciwko nam opinię amerykańską. Aż wkońcu było tego już zawiele naszym rodakom po tamtej stronie oceanu i postanowili zabrać się stanowczo do tej oszczerczej kampanji. Mianowicie zajęło się tem biuro prasowe t. zw. Centrali Pittsburskiej pozostające pod kierownictwem p. F. B. Starzyńskiego.

I tak czytamy, że gdy ostatnio pismo „Sun Telegraph” umieściło napastę na Polskę z powodu nieplacenia przypadającą ratę długu wojennego i przytem podniosło zarzut, jakoby Polska była źródłem niepokoju w Europie, ponieważ grozi szabelką pokojowo nastrojonym Niemcom — wspomniane biuro prasowe zareagowało na to od razu i z należytych skutkiem.

Spokojnie, rzeczowo, lecz silnymi faktami wykazał p. Starzyński, iż przedewszystkiem Polska nie zaciągała żadnej wojennej pożyczki rządowej w Stanach Zjednoczonych, a następnie

dług, jaki Polska winna Stanom Zjednoczonym, jest za towar, użyty przez Polskę na ratowanie narodu przed śmiercią głodową, a nie na wojnę.

Faktami też wykazuje p. Starzyński, że Ameryka przedstawiła Polsce zbyt wygórowany rachunek, i to nie tylko za dostarczony towar, ale nawet za dystrybucję sprzedanego Polsce towaru, a przytem zażądała od Polski wygórowanych procentów.

Co zaś dotyczy wojowniczego jakoby usposobienia Polski i siania niepewności w Europie, p. Starzyński wykazuje faktami, że Polska pozawierała traktaty pokojowe ze wszystkimi sąsiadami, z wyjątkiem Niemiec, ponieważ te zawrzeć go nie chciały. Artykuł wykazuje, że Polska nikogo nie prowokuje, lecz i prowokować się nie da.

Cały ten znakomity artykuł zamieścił dosłownie „Pittsburgh Sun-Telegraph”, bez żadnych komentarzy od siebie.

Dobra praca Centrali Pittsburskiej wydaje już plon pożądany.

XXIII koncert symfoniczny

Wojtowicz — Latoszewski

Bolesław Wojtowicz jest okazowym przedstawicielem naszej nowej rzeczywistości muzycznej. Reprezentuje najmłodszą twórczość polską muzyczną w jej bujności, pędzie i dążeniu do własnego wyrazu. Tymczasem wygląda to niekiedy jak praca eksploratorów, nie znających terenu, przeczuwających jedynie możliwości nieograniczone. Ten nurt podświadomy, nie ujęty jeszcze w mocne koryto, wytryska dziś co chwilę nowym, polskim talentem twórczym, którego zadanie polega dziś głównie jeszcze na przebijaniu letargu naszej twórczości muzycznej i rozniecaniu wyobraźni. Po tym nieskoordynowanym, młodzieńczym okresie prób i luznych, choć licznych wysiłków nastąpić powinien okres organizacji wewnętrznej, scalania i pogłębiania ułotnych zdobyczy. Sturm und Drang romantycznego nowej rzeczywistości nabierze wtedy — trzeba mieć nadzieję — rysów trwałych, będących wyrazem intensywnego a zarazem pogłębianego muzycznego życia wewnętrznego.

Bolesław Wojtowicz, jako kompozytor i pianista, pociąga świeżością i młodzieńczą siłą swej muzyki. Ma do powiedzenia bardzo dużo, umie przytem doskonale się wyrazić, więc często jest w kłopotcie, co powiedzieć najpierw i ile. Mówi nieco rozrzutnie i obficie ale niezwykle barwnie, dowcipnie i — co bardzo ważne — z dużym wigorem i siłą przekonania. Fortepianem władza technicznie znakomicie, a mając bójną fantazję, wydobywa w swych utworach z

instrumentu moc fascynujących szczegółów i efektów muzycznie dobrze uzasadnionych. W koncercie fortepianowym — który właśnie usłyszeliśmy, a który był wykonany wogóle po raz pierwszy — partja fortepianu prowadzona jest w sposób kontrastujący do orkiestry tak w rytmie, jak kontrapunkcie i kolorystyce ogólnym. Orkiestra funkcjonuje w utworze z dużą niezależnością i świadomością barwy. Rytm trudny, trochę narzucający się swą polskością, ale jedyny i zadzierzasty, a chwilami uroczo tkliwy i ujmujący. Język muzyczny umiarkowany, a interesujące harmonje opłatanie są dobrym kontrapunktem. Dużo ludowej tematyki stylizowanej. Forma nieco przymuszona — rapsodyczna, pomimo zachowania kanonów klasycznych. Pod tym względem drugi koncert wypadnie prawdopodobnie bardziej jednolicie. A p. Wojtowicz jest tym, który ma wszelkie dane po temu, aby formę koncertu fortepianowego, zaniedbanego w naszej twórczości muzycznej, podtrzymał.

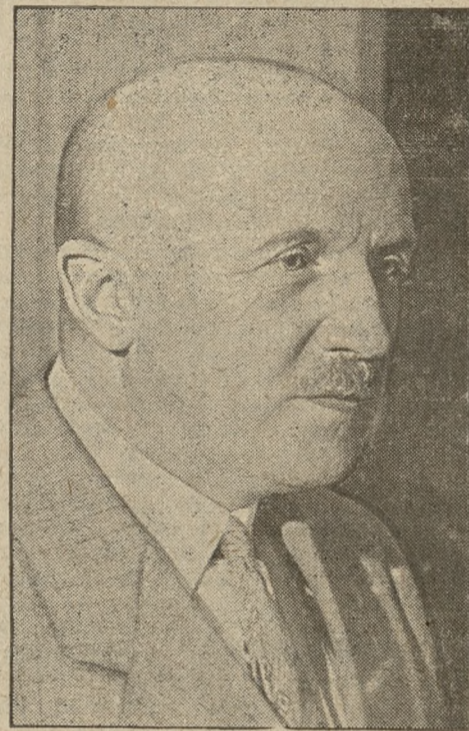
Publiczność przyjmowała gościa z entuzjazmem i radością, świadcząca o tem, że jednak dla każdego nowego a wartościowego objawu w naszej muzyce obojętna nie jest.

P. Latoszewskiemu należy się prawdziwe uznanie za świetne prowadzenie orkiestry w tem tak trudnym technicznie i artystycznie dziele.

W programie koncertu był poza tem „Anelli” Różyckiego, odegrany z nastrojem i starannością, oraz piąta symfonia Czajkowskiego, skrócona i przyspieszona. Ten zabieg nie zawadził, bo istotnie w tem pięknie i w wielkiej ska-

Adolf Hitler przywódca nar. socjalistów po drugim oczekiwaniu doszedł wreszcie do władzy, stając na czele rządu wojującego pangermanizmu.

Gen. von Schleicher szef przejściowego rządu w Niemczech ustąpił miejsca bojowemu gabinetowi Hitlera.

li zbudowanym dziele są nużące dłużyzny. Publiczność słuchała symfonji z dużym zajęciem.

ST. WIECHOWICZ.

RADJO

Wtorek, dnia 31 stycznia 1933 r.

Poznań (335 m) godz. 13.05 koncert gramofonowy; godz. 14.00 giełda; godz. 16.40 (W); godz. 19.10 „Świat książek”; godzina 19.30 (W); godz. 20.00 marsze polskie w wykonaniu ork. 57 p. pod dyr. por. A. Szalkowskiego; godz. 20.45 intermezzo wokalne; wyk.: B. Ludwiżanka (sopran), K. Petekki, art. op. (baryton); godz. 21.25 utwory Chopina w wyk. prof. Fr. Łukasiewicza; godz. 22.00 (W); godz. 22.15 sygnał czasu — komunikaty; godz. 22.30 muzyka tan. z kawiarni „Esplanada”.

Warszawa (1412 m) godz. 12.10 płyty gramof; godz. 15.35 „Wśród książek”; godzina 15.50 płyty gramof.; godz. 16.25 „Wychowanie młodzieży polskiej na obczyźnie” — p. Maciszewski; godz. 16.40 „Margrabia Wielopolski” — p. A. Sliwiński; godz. 17.00 koncert symfoniczny; godz. 18.00 muzyka z kawiarni „Gastronomia”; godz. 19.20 „Bieżące wiadomości rolnicze”; godz. 19.30 feljton muzyczny; godz. 19.45 prasowy dziennik radiowy; godz. 20.00 koncert popularny pod dyr. J. Ozimińskiego i Jan. Franzosa (skrzypce); godz. 22.00 kwadrans literacki: Juliusz Kaden - Bandrowski — „W lakierowanej klatce”, fragment z powieści „Mateusz Bigda”; godz. 22.15 muzyka taneczna z „Italii”; godz. 23.00 muzyka taneczna z „Oazy”.

Programy zagraniczne: Koenigswusterhausen (1635 m) 20.00 słuchowisko, 23.00 muzyka lekka; **Budapeszt** (550 m) 21.30 koncert ork. operowej; **Praga** (489 m) 20.30 „Diablik ze Zvikova” op. kom. Novaka, 22.15 muzyka taneczna; **Wiedeń** (516 m) 19.25 „Napój miłosny” op. kom. Donizettiego, 21.45 muzyka taneczna; **Mediolan** (501 m) 20.30 „Rompicollo” opt. Pietriego; **Rzym** (441 m) 20.45 koncert kameralny, 22.15 koncert.

T. C. L. a oświata ludu dokona cudu. Przy imieninach, zaręczynach, ślubach i jubileuszowych i innych uroczystościach używajcie tylko telegramów T. C. L.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Przed sezonem budowlanym

Prasa warszawska niedawno temu doniosła, że program budowlany rządu został wykończony. Przewiduje on na przyszły sezon uruchomienie funduszu 20-miljonowego na akcję popierania drobnego budownictwa. Wysokość kredytów udzielanych na budowę domku indywidualnego ograniczona została podwójnie, mianowicie: nie więcej niż 50 proc. kosztów budowy i nie więcej niż 4.000 zł na domek.

Tutejsze koła zainteresowane, szczególnie zaś przemysłowcy budowlani, nauczeni tyłu doświadczeniami z kredytami budowlanymi, wyrażają wątpliwość, czy wspomniana kwota 20 miljon. zł zostanie wyasygnowana w gotówce. Raczej prawdopodobne jest, zdaniem naszych informatorów, że wobec trudności skarbu państwa, rząd udzieli drobnemu budownictwu pomocy w naturze, przez dostawę drzewa z lasów państwowych. Nie wnikając w słuszność tych przewidywań, pragniemy wskazać na b. charakterystyczny zwrot, jaki zaszedł w państwowej polityce budowlanej, odnośnie rodzaju popieranego budownictwa.

Jak wiadomo, dotychczas stosownie do dekretu o rozbudowie miast, gminy i spółdzielnie były kredytobiorcami uprzywilejowanymi, zarówno co do kolejności, jak i co do wysokości przy uzyskiwaniu kredytów budowlanych. Czynniki rządowe niestety, jak się obecnie okazuje, przypuszczają, iż drogą uprzywilejowania gmin i spółdzielni zrealizują cele społeczne publicznej akcji popierania budownictwa. Tutaj jednak gminy, a przede wszystkim spółdzielnie sprawiły rządowi niemiłą zawód. Cóż bowiem okazało się?

Z funduszy publicznych pokrywano do 90 procent kosztów budowy. W tych warunkach „opłacało się” budować drogo i okazało, że jeżeli bowiem członek spółdzielni wiedział, że kosztem własnego wkładu np. 3.000 zł uzyska kredyt w wysokości 27.000 złotych, decydował się bez większych skrupułów na podniesienie swego udziału o skromne dwa tysiące, do wysokości 5.000 zł, dzięki czemu mógł uzyskać 45.000 zł kredytu. Ta okoliczność skłoniła licznych członków spółdzielni do wnoszenia budynków kosztowych, pięknie rozplanowanych i wykończonych, ale — co najważniejsze! — niepomierne podrażających koszt obsługi zobowiązania. Gdy komorne w okresie względnie dobrej konjunktury pozostawało na wyżynach nieprawdopodobnie wygórowanych (znany wypadek gdzie za 4 pokoje płacono 400 zł!), błąd kalkulacyjny nie ujawniał się. Nastąpiło to z chwilą nastania kryzysu, spadku czynszów itd.

W dobre kryzysu rozwinęło się budownictwo drobne. Wycieczka w okolice podmiejskie gotuje pod tym względem miła niespodziankę: ileż to małych domków, jak grzyby po deszczu wyrosło w ostatnich latach! Ogromny spadek kosztów budowlanych i — bądźmy szczerzy! — odpływ wkładów z banków sprzyjały rozwojowi drobnego budownictwa. Rzecz charakterystyczna: owe domki wnoszone bez pomocy ze środków publicznych. Rozwój tej formy budownictwa dokonał się poza nawiasem oficjalnej akcji kredytowej.

Teraz dopiero rząd zdecydował się na poparcie drobnego budownictwa. I słusznie. Zachodzi bowiem obawa, że r. 1933 będzie znacznie skromniejszy od r. 1932. Sezon budowlany, z powodu wyczerpania finansowego, zapowiada się anemiczny. To też „doping” pod postacią wspomnianej akcji kredytowej jest konieczny, w celu zmobilizowania resztek kapitałów prywatnych, skłonnych do „wbudowania się”. Kompetentne czynniki powinny drobnemu budownictwu przysiąc z pomocą również i pod postacią udogodnień terenowych, administracyjnych i inwestycyjnych.

Krótkie informacje gospodarcze

— Według danych Głównego Urzędu Statystycznego ogłoszono w listopadzie r. ub. 29 upadłości wobec 32 w październiku ub. r. a 59 w listopadzie 1931 r.

— Rząd litewski postanowił wymówić traktaty handlowe tym państwom, z którymi bilans handlowy kształtuje się ujemnie.

— Szwajcarskie koleje związkowe przyniosły w r. 1932 — 50 milj. fr. deficytu.

— Rząd japoński zamierza podtrzymanie waluty i pokrycia deficytu budżetowego emitować nową pożyczkę wewnętrzną w kilku serjach.

Ustawa kartelowa w projekcie

Główne myśli projektu — Zastrzeżenia sfer gospodarczych.

Projekt ustawy kartelowej, zapowiedzianej w ub. tygodniu przez min. przemysłu i handlu, przewiduje utworzenie rejestru kartelowego, do którego w ciągu 14 dni winny być zgłoszone wszystkie umowy kartelowe, syndykalne i t. p.

Przy min. przemysłu i handlu ma powstać rada kartelowa, jako organ opiniodawczy. W skład rady wchodziłoby przedstawiciel organizacyj samorządu gospodarczego, oraz przedstawiciele gospodarczych organizacji zawodowych, jak Centralnego Zw. przemysłu polskiego (Lewiatana), Rady naczelnej kupiectwa i t. d.

Projektuje się wprowadzenie specjalnego sądownictwa kartelowego, orzekającego, czy umowy kartelowe zagrażają dobru pu-

blicznemu, czy są gospodarczo uzasadnione, czy polityka cen odpowiada kalkulacji i ogólnemu poziomowi gospodarczemu i t. p. Sąd Najwyższy, pełniłby rolę sądu kartelowego. Od rozstrzygnięć S. N. niebyłoby żadnych odwołań.

Projekt ustawy przesłany został do zaopiniowania Związkowi Iz Przem.-Handlowych, który uznał za konieczne przeprowadzenie szeregu zmian do tego projektu. Zw. Iz stanął na stanowisku, iż ustawa taka może regulować jedynie stosunki publiczno-prawne karteli. Z tego też powodu Związek Iz uważa za konieczne skreślenie wszystkich ustępów dotyczących ingerencji w stosunki prywatno-prawne karteli.

Bekon polski na rynku angielskim

Ruchliwość wydawnicza p. doc. dra T. Konopińskiego nie ma sobie równej! Nie starczyłoby ram niniejszego artykułu, by wyliczyć tytuły wszystkich prac naukowych i publicystycznych cenionego autora. Wystarczy wspomnieć, że z jednego tylko odcinka swoich zainteresowań, a mianowicie bekoniarstwa p. dr. Konopiński w ciągu ubiegłego roku dał aż pięć broszur! O ostatniej z nich będzie mowa w niniejszym artykule, którego nagłówek jest równobrzmiący z tytułem broszury.

W charakterze prezesa komisji porozumiewawczej rolnictwa i przetwórstwa bekonowego, p. dr. K. odbył ostatnio podróż do Londynu, by — jak sam się wyraża — „dokonać wywiadu własnego, nie tylko słuchowego i wzrokowego, lecz i dotykowego” o losach bekonu polskiego na rynku londyńskim. Powstał stąd barwny diariusz handlowej „Studienreise”, który czyta się z przyjemnością i pożytkiem.

Pomimo kryzysu, który we wszystkich krajach objawia się m. in. w kurczeniu się konsumpcji, rynek angielski w zakresie spożycia produktów trzody chlewnej wykazuje coraz większą chłonność. Specjalnie jaskrawo zaznacza się przyrost bekonu, tego specyficznie angielskiego artykułu pierwszej potrzeby. Wzrost spożycia bekonu tłumaczy się utrzymaniem — mimo wszystko — przyrostem ludności w Anglii, wzrostem siły nabywczej cen na ten artykuł, zarówno dzięki dewaluacji funta, jak i licytowaniu się in minus dostawców.

Czem jest bekon dla Polski, zrozumiemy łatwo, jeśli zważymy, że zajęła on w r. 1932 niewiele więcej 88 proc. eksportu świń z naszego kraju, i to mimo, że w tym właśnie roku uległ zmianie liberalny dotychczas stosunek polityki angielskiej do importu bekonów. Wartość wywiezionych z Polski, w r. 1931 bekonów wyniosła... 105 milionów złotych!

Nic dziwnego, że o tak interesujący teren zbytu, jakim jest rynek angielski, toczą się boje między dostawcami bekonów. Na czele państw eksportujących bekon znajduje się Danja (66 proc. importu), następuje Polska (9,6 proc.), Holandia (8,9), Szwecja (5,1), Litwa (3,8), Irlandja (2,6), Stany Zjednoczone (1,7), poczem ilości poniżej 1 proc. ogólnego importu dostarczają: Estonia, Argentyna, Kanada, Finlandja, Łotwa, Niemcy i Rosja. Wobec pewności utrzymania w Anglii systemu kontyngentowego, trudności w eksporcie bekonów nie będą się zmniejszać, przeciwnie, należy przypuszczać, że walka konkurencyjna będzie się stale wzmacniać. Czy Polska wyjdzie zwycięsko z tej walki?

P. dr. Konopiński szczegółowo zlustrował pozycję, jaką zajmuje bekon polski na rynku londyńskim. Choć wniosku końcowego nie wysnuł, mamy wrażenie, że odniósł wrażenie dodatnie, co do szans naszego zwycięstwa. Mamy bowiem do zanotowania kilka niewątpliwych sukcesów, wśród których najcenniejszym jest: uznanie ze strony Anglików faktu, iż bekon polski się poprawił. Znalazło to swój odbłask w kształtowaniu się cen. Podczas gdy w okresie pierwszych 3 kwartałów 1930 roku cena bekonu polskiego wyniosła 72 proc. bekonu duńskiego, to w analo-

gicznym okresie 1931 r. stanowiła już 77 proc., a w pierwszych 3 kwartałach 1932 r. — 83,4 proc.! Nadto: ceny bekonu polskiego zrównały się z cenami holenderskiego.

Na ogólną poprawę opinii o beko-

Nasze anodówki mokre nie wymagają ładowania. Gotowe anody i części do budowy dostawia
OGNIWO Wytwórnia anod mokrych
Poznań, Wielkie Garbary 19 telefon 26-34
Pg 8 188 3.74

nie polskim wpłynęła dodatnia działalność naszego aparatu standaryzacyjnego, który w walce o dobrą markę towaru — jak wyraża się dr. K. — „robił nietylko to co mógł, ale nawet jeszcze więcej”. Rzecz inna, że dużo jeszcze pracy pozostaje do wykonania tak po stronie hodowlanej, jak i — przede wszystkim — przetwórczej. Nasz towar nie jest wyrównany! Są bowiem bekoniarne, które w jednym tygodniu dostarczają produkt rekordowej niemal jakości, a bezpośrednio w następnym tygodniu zjawiają się z takim transportem, że hurtownikom formalnie ręce opadają. Anglicy znają nasze fabryki i umieją ocenić wartość ich marek produkcyjnych. Tak więc bekoniarne same sobie szkodzą, niedociągając produkcji do właściwej wyzyny.

Zauważamy, że z braku miejsca nie możemy zanotować licznych, cennych rad i wskazówek, jakie p. dr. K. przysłał z sobą z Londynu. Może zresztą i lepiej, że po „dalszy ciąg” Szan. Czytelnika odesłamy do pożytecznej broszury p. dr. Konopińskiego!

Na Kujawach

czytała wszyscy

DZIENNIK KUJAWSKI

CENTRALNY ORGAN ZIEMI KUJAWSKIEJ

nr 16 177/8

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Zbyt przedmiotów majątkowych przedsiębiorstwa nie jest obrotem.** Władze skarbowe w dążeniu do powiększenia podatku obrotowego interpretują często samowolnie podstawy opodatkowania. W szczególności zdarza się, że władze skarbowe zaliczają do obrotu sumy uzyskane ze sprzedaży rozmaitych przedmiotów, nie będących wynikiem działalności wytwórczej przedsiębiorstw przemysłowych, aczkolwiek T. A. naskutek rozpatrzenia skargi odwoławczej rozstrzygnął tę kwestię w sensie korzystnym dla płatników. Ostatnio N. T. A. znów orzekł, że przychód osiągnięty ze sprzedaży przedmiotów, nie będących wynikiem działalności wytwórczej danego przedsiębiorstwa, lecz stanowiący równowartość uzyskaną za zbyte przedmioty, należące do majątku zakładowego przedsiębiorstwa, nie stanowi obrotu podlegającego opodatkowaniu. W konkretnym wypadku uchylił N. T. A. orzeczenie władzy wymiarowej, według którego sumy uzyskane przez kopalnię węgla ze sprzedaży starego żelaza, nawozu naturalnego, starych samochodów, beczek, kabli, rur itp., nie produkowanych przez przedsiębiorstwo wliczyć należy do obrotu. Analogicznie niema podstawy prawnej do tego rodzaju postępowania wobec innych przedsiębiorstw, czy to przemysłowych, rzemieślniczych, czy handlowych. Nadmienić jednak należy, że orzeczenia N. T. A. nie posiadają ogólnego znaczenia, a dotyczą tylko wyłącznie rozpatrywanego indywidualnego wypadku. Min. skarbu winno jednak nareszcie pouczyć władze skarbowe, iż wliczanie tego rodzaju przedmiotów do obrotów jest niezgodne z duchem ustaw. (1)

Z KRAJU

(k) **Dalsze obrady komisji handlowej przy min. przemysłu i handlu.** W sobotę odbył się w min. przemysłu i handlu dalszy ciąg obrad komisji handlowej pod przewodnictwem p. min. dr. F. Zarzyckiego. Przedmiotem obrad były sprawy, dotyczące postępowania egzekucyjnego władz skarbowych oraz ksiąg handlowych. W zakresie tych dwóch zagadnień większość też komisji handlowej została załatwiona pozytywnie. Nieuzgodnione tezy będą stanowią m. in. przedmiot obrad podkomisji, która została powołana w składzie następującym: pp. dyr. Michalski, pos. Wiślicki, pos. Brun, dr. Lubowicki oraz mec. Kaliski. Podkomisja ta zajmie się w szczególności sprawą zaległości podatkowych.

(k) **Mocny spadek wskaźników produkcji w grudniu.** Wskaźnik produkcji przemysłowej wykazał w grudniu spadek z 56,7 do 49,2. Znaczny spadek ma w dużej części charakter przejściowy, podobnie jak przejściowy był wzrost produkcji w poprzednich dwóch miesiącach. Po silnym wzroście w przemyśle spożywczym w listopadzie nastąpić musiał w grudniu spadek, gdyż kampania cukrownicza prowadzona była w pełni tylko do listopada. Poważne ograniczenie produkcji nastąpiło w przemyśle włókienniczym. Również spadło wydobycie w przemyśle węglowym, wobec stosunkowo małego w grudniu zapotrzebowania na opał. Bardzo silnie zredukował pracę na zimę przemysł mineralny.

(k) **S. A. Lubońska Fabryka Drożdży.** W dniu 27 bm. odbyło się doroczne zebra- nie Lubońskiej Fabryki Drożdży pod przewodnictwem prezesa rady nadzorczej p. Wiesław Tucholki. Po zagajeniu zebrania i uczczeniu pamięci zmarłych: założyciela fabryki dr. inż. Sinnera oraz członka rady dr. Zyg. Rychłowskiego, sprawozdanie z działalności fabryki za r. 1931/32 złożył dyr. inż. Józef Sztark, podkreślając iż spadek konsumpcji w okresie sprawozdawczym doszedł do 15 proc. Mimo to poszczególne oddziały fabryki jak krochmalnia, oddział spożywczy były przez cały rok czynne. Z przedłożonego bilansu i rachunku strat i zysków wynika, że zysk za rok ubiegły wyniósł ca 350 tys. zł. z czego wydzielono na dywidendę 8 proc. Sprawozdanie, bilans oraz rachunek zysków i strat zebranie przyjęło do zatwierdzającej wiadomości, udzielając radzie nadzorczej i rządowi pokwitowania. Po uchwaleniu zmiany § 3 statutu, ustępujących z rady nadzorczej pp.: dyr. K. Palucha, St. Waszyńskiego, prof. Wrzoska i prezydenta J. Zychlińskiego wybrano ponownie. Zarząd spoczywa w rękach pp.: dr. H. Wellmera i inż. Józefa Sztarka. (A. Z.)

Z ZAGRANICZY

(z) **Instytut rekonstrukcji przemysłowej we Włoszech.** Rząd włoski powołał do życia instytut rekonstrukcji przemysłowej, uzupełniający działalność instytucji, stworzonych uprzednio, przez udzielanie długoterminowych kredytów dla przedsiębiorstw włoskich, zamierzających skutecznie reorganizację techniczną, gospodarczą i finansową. Chodzi tu o dostosowanie całego szeregu imprez do nowych potrzeb zwłaszcza w oczekiwanym okresie odprężenia gospodarczego.

**KTO
POPIERA PRZEMYSŁ ZAGRANICZNY
ODBIERA CHLEB ROBOTNIKOM
POLSKIM!**

Żona każdego URZĘDNIKA, każdego WOJSKOWEGO, każda URZĘDNICZKA NAUCZYCIEL, TWO oraz PRACOWNICY UMYŚŁOWI mają prawo do ULGOWEJ prenumeraty BLUSZCZU, wytwornie wydawanego tygodnika który jest wyrazicielem wszystkich zainteresowań kobiecych. Prenumerata ULGOWA wynosi tylko 3 zł 60 miesięcznie. Administracja: Warszawa, pl. Zamkowy 9. Konto P. K. O. 3 400

Pz 8 331 62.30

SPORT

Poznań i Budapeszt

Ogromne zainteresowanie środowym meczem pięściarskim

Zapowiedź przyjazdu do Poznania doskonałej pięściarskiej reprezentacji stolicy Węgier wywołała w szerokich kołach zwolenników tej dziedziny sportu niezwykłe zainteresowanie, zupełnie zresztą usprawiedliwione, jeżeli się weźmie pod uwagę fakt, że drużyna Budapesztu posiada w swych szeregach większość reprezentantów barw narodowych Węgier Tacy zawodnicy jak Kubinyi, Enekes, Fogas, Szigeti i Körösi — to pięściarze najwyższej klasy europejskiej, dający gwarancję, że zademonstrują boks w najlepszym rodzaju.

Zespół Poznania jest również w doskonałej formie, dowodem czego ostatnie zwycięstwo 13:3 nad Warszawą, która ze swej strony może poszczycić się pięknymi wynikami z Czechami i Niemcami. Atrakcyjne

wręcz będą spotkania: Kubinyi i Rogowski, Enekes i Polus, Fogas i Sipiński, Szigeti i Zieliński II oraz Körösi i Pilat.

Mecz odbędzie się w środę o godz. 20 w dobrze ogrzanej cyrku „Olimpia“.

Hokej na lodzie

Do turnieju o mistrzostwo Europy, mającego się odbyć w dniach 18 do 26 w Pradze, zgłosiły się dotychczas następujące państwa: Niemcy, Francja, Italia, Lotwa, Austria, Polska, Rumunia, Szwecja, Szwajcaria, Czechosłowacja i Węgry. Anglia udział swój w mistrzostwach odwołała (PAT)

AZS — Poznań wyjechał dziś popołudniu w pełnym składzie do Krynicy na mistrzostwa Polski.

O puchar Davisa

Polski Związek Lawn Tennisowy ukończył pertraktacje z Romanem Najuchem, który został już definitywnie zamówiony

na trenera naszej drużyny pucharowej. Najuch poprowadzi trening naszych reprezentantów do walk o puchar Davisa w dniach 19 kwietnia do 2 maja w Warszawie. (PAT)

Pięściarstwo

P. Z. B. na ostatnim posiedzeniu zarządu kooptował na stanowiskosekretarza p. Sylwestra Dolatę, na przewodniczącego wydziału spraw sędziowskich p. por. Łapińskiego i na gospodarza p. Kurowskiego.

Wobec odmowy wyjazdu „IKP“ na mecz z „PKS“ w Katowicach w dniu 22 bm wydział sportowy PZB zweryfikował ten mecz 16:0 w o. dla „PKS“. Spotkanie „PKS“ i „Wawel“ wyznaczono na 5 lutego w Katowicach. Przypominamy, że „IKP“ po pokonaniu „PKS“ rozegrał w dniu 27 listopada, w czasie trwania referendum mecz z „Wawelem“ zwyciężając 12:4 pkt. Wobec unieważnienia spotkania „IKP“ i „PKS“ w Łodzi oraz zweryfikowaniu drugiego w o. 16:0 „Wawel“ winien rozegrać w dalszej kolejności mecz z „PKS“. Finał o drużynowe mistrzostwo Polski pomiędzy „Wartą“ oraz zwycięzcą spotkania „P. K. S.“ i „Wawel“ odbędzie się 12 względnie 19 lutego.

Drużyna „Warty“ wyjeżdża do Lwowa, gdzie rozegra w dniach 1 i 2 lutego dwa mecze. „Warta“ udaje się prawdopodobnie w następującym składzie: Wirski, Sipiński II, Kajnar, Wolniakowski, Matuszewski, Arski, Glessmann i Tomaszewski. Nie jest wykluczony również wyjazd Majchrzyckie-

go, którego zastąpiłby wówczas w reprezentacji Poznań prawdopodobnie Rogowski.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Dnia 27 stycznia 1933 r.

Stanisława Klichowska z d. Kotowska, wdowa, 74 l. Tomira Tonasiówna uczennica szkolna, 8 l. Marja Lewandowska, krawczyni, 74 l. Szczepan Klak, postaniec, 16 l. Barbara Szczepańska 5 dni. Stanisław Howorka em radca kol i inżynier, 79 l. Dobrogniew Pieprzycki 3 m. 16 d. Tadeusz Jaraczewski, uczeń szkoły handlowej, 20 l. Eryk Brandt, rolnik, 25 l. Nepomucena Romińska z d. Kłodziejczak, 72 l. Agnieszka Michalska z d. Kowalewska, 26 l.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na Komitet tanich kuchen: Dr. Z. D. 10 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 140 zł.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu

z Wroneckich

Apolonia Gregorowiczowa

moja najdroższa żona, nasza troskliwa matka, teściowa i babka oddała rano dnia 30 b. m. duszę Swą Bogu, opatrzona Oiejami św., spełniwszy Swój zbożny i pracowity żywot; o czym zawiadamiają Krewnych i Przyjaciół

dg 2 312

w nieutulonym smutku pograżeni

mąż, dzieci, zięć oraz wnuczka.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek 2 lutego b. r. o godz. 14,30 z domu żałoby przy Wałach Zygmunta Starego 6 na cmentarz parafji św. Marcina przy ul. Bukowskiej. W sobotę, o godz. 8 rano odbędzie się za duszę drogiej Zmarłej Msza św. żałobna w kościele parafjalnym św. Marcina.

Poznań, 30. I. 1933.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Zakład Pogrzebowy Bracia Nowak. Poznań, Plac Nowomiejski 10, tel. 10-46.

Odzież balowa i wieczorowa
czyści chemicznie

w 24 godzinach

„BARWA“
Kałamajskiego

Pz 7 826-2 50

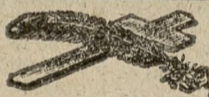
Półszory

tanio Śląska 19, Poznań, zd 10 445

DROGERJA

40 lat istniejąca, na sprzedaż.

Erazm Janaszek,
Poznań,
ulica Pocztowa 26.
Pz 8 247 51

Dnia 28 stycznia 1933 r. zmarła w Poznaniu długoletnia powiernica i opiekunka ś. p. Rektora Heljodora Święcickiego, ś. p.

Marja Święcicka

Pamięć tej świetlanej postaci zachowamy we wdzięcznej i trwałej pamięci. Pogrzeb odbędzie się dnia 1 lutego 1933 r. o godz. 3,30 po południu z Pałacu Działyńskich przy Starym Rynku 78.

Nabożeństwo żałobne odprawi się tego samego dnia o godz. 10 przed poł. w kościele farym.

Fundacja „Nauka i Praca“ Imienia Rektora Święcickiego
dg 2 313

Kurator: Ratajski.

Zakład Pogrzebowy „Cereemonjal“, Towarowa 25. Tel. 51-80.

Kancelarię
przeniosłem

na ul. Fredry 2

Witold Łuczyński

Tel. 22 63 Adwokat.

Pz 8 231-53.194

Blachy - Prety - Rury

miedziane i mosiężne każdego wymiaru po najniższych cenach znanej jakości

Norbina,
jedyni przedstawiciele
ST GRABIANOWSKI s.c.
Poznań, pl. Wolności 14a.
dg 1 870

10 Tanich Białych Dni

Wielki wybór! Ceny na niższe!

Koronki i wstawki klockowe	od 0,03 zł
Haity	0,12 zł
Chusteczki damskie	0,15 zł
Chusteczki męskie	0,15 zł
Koszule damskie dzienne	0,95 zł
Koszule damskie nocne	3 25 zł
Biustonosze	0 55 zł
Czepek nocne	0 85 zł
Koszule męskie	2,75 zł
Koszule męskie wierzchnie białe	4,90 zł
Ręczniki	0,55 zł

Pozatem: **Bieliznę damską jedwabną — e-astyczną — wełnianą i bieliznę dziecięcą** po znacznie obniżonych cenach.

Na artykuły nie objęte **zniżką cen udzielam 10% rabatu!**

L. Szkapczyński

Poznań, Stary Rynek 89

Zwracam uprzejmie uwagę na moje okna wystawowe.
Pz 8 246-5.5

WALNE ZGROMADZENIE

podpisane Spółdzielni odbędzie się dnia 9 lutego 1933 r. o godz. 9 rano w lokalu Spółdzielni z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie i wybór przewodniczącego i dwóch ławników.
2. Uchwała do referatu Rady Nadzorczej z dokonanej rewizji ustawowej.
3. Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z działalności w roku gospodarczym 1931/32
4. Odczytanie i przyjęcie bilansu per 30 6 1932 oraz udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej.
5. Uchwała w przedmiocie pokrycia strat.
6. Sprawa dalszego istnienia Spółdzielni.
7. Przyjęcie nowego statutu.
8. Przyjęcie regulaminu dla Rady Nadzorczej.
9. Wybór jednego członka Zarządu i dwóch członków Rady Nadzorczej w miejsce ustępujących.
10. Wnioski bez uchwał.
11. Odczytanie i podpisanie protokołu. dg 2310

Spółdzielnia Gorzelnicza Żabno
Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością.
Rada Nadzorcza: Tadeusz Hernes, prezes.

Wróciłem

DR. BARANIECKI

zastępca lekarza-dentysty

A. PERLIŃSKIEGO

ŚW. MARCIN 18.

TELEFON 13-13

zx 17 638

LECZNICA CHIRURGICZNA

Dr. Parczewskiego

POZNAŃ

ul. Mickiewicza 22.

Telefon 18-99

Ceny obniżone.

zg 17 629

LEKARZ PRAKTYCZNY.

Z powodu nagłej śmierci jest **zaraz do oddania praktyka lekarska** z 3-pokojowym urządzeniem i wszelkimi instrumentami. Praktyka ta wykonywana była blisko 40 lat na mieścu na Pomorzu i miała dochód miesięczny z prakt. przyw. około 1 500 zł a z praktyki członk. kasy chorob **blisko 2 000 zł.** Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zg 17 639

W Kartuzach (nowe, atowe miasto, blisko Gdyni i Gdańska) jest do sprzedania lub wdzierżawienia natychmiast jedyny na miejscu

MŁYN

z zapędem elektrycznym i motorem Diesla. Możliwość przeznaczenia 10 tonn na dobę. Młyn i śpihelz z syem mają urządzenia automatyczne. Wszystkie maszyny są nowoczesne i w dobrym stanie. Oferty należy skierować pod adresem:

Adwokat Kurek, Kartuzy, ul. Marsz. Piłsudskiego 19
Telefon Kartuzy nr. 68. dg 2311

Zarządca masy upadłość owej Fv A. Siećman w Kartuzach.

Potrzebny do większego pisma codziennego w Wielkopolsce

pierwszy redaktor.

Znajomość stosunków Polski Zachodniej, oraz języka niemieckiego konieczna Reflektanci z dłuższą praktyką dziennikarską, dobrze poleceni, zechcą się zgłosić z podaniem referencji i wymaganej pensji pod zg 17 637 do Kurjera Poznańskiego.

BIAŁY TYDZIEŃ

od 1-go do 10-go lutego, przedsprzedaż już we wtorek, 31-go stycznia

„Za mały grosz — Towarów koszt”

Chusteczki białe z kolorowym brzegiem teraz szt. 0,10	Koszule damskie dzienne przybr. kor. i motyw. teraz 0,85	Czepki batystowe przybrane koronką i wstawką teraz 0,85	200 000 metrów klockowych koronek i wstawek metr od 0,04
Chusteczki damskie z mierzka teraz szt. od 0,15	Koszule damskie dzienne przybr. kor. i wstawka teraz 1 40	Paski podwiązkowe adamaszkowe teraz 0 75	Hafty i wstawki białe do bieżyny metr od 0,10
Chusteczki damskie białe batyst. z mierzka teraz szt. od 0,35	Koszule damskie dzienne strojne teraz 1 75	Paski adamaszkowe z 4 podwiązkami teraz 0,95	Walencjanki, wstawki i koronki metr od 0,11
Chusteczki damskie białe batyst. z kol. brzegiem ter. szt. od 0,35	Koszule damskie dzienne przybr. kor. i motyw. teraz 2 25	Pasy biodrowe adamaszkowe z 4 podwiązkami teraz 1 95	Ręczniki waflowe białe z kolorowym brzegiem 0,95 0,60
Chusteczki damskie makko z kol. brzegiem ter. szt. od 0,50	Koszule damskie dzienne przybr. motywami teraz 2 50	Biustonosze płócienne przybrane koronką teraz 0,45	Ręczniki frotrowe białe i kolorowe 1,35 — 0,85 0,65
Chusteczki męskie białe linon. obrabione ter. szt. od 0,30	Koszule damskie nocne przybr. kor. i motyw. teraz 2 90	Biustonosze płócienne kol. przybrane koronką teraz 0,55	Fartuchy damskie białe fason wiedeński 2,45 1 75
Chusteczki męskie linon. z kol. brzegiem ter. szt. od 0,40	Koszule damskie nocne przybr. kor. dł. rękaw. teraz 3 95	Kombinacje damskie trykotowe maiteczkowe teraz od 2 50	Pantalony trykotowe białe i kolorowe teraz 2,35 — 1,65 1 35
Chusteczki męskie batystowe z mierzka teraz szt. od 0,55	Koszule damskie nocne z koronką i wstawką teraz 4 50	Koszulki damskie cienkie igliczkowe teraz od 1 70	Rękawiczki damskie trykotowe białe teraz od 1 35
Na bieliznę luksusową i gorsety teraz 10% zniżki.	Ręczne robótki!		Na wszelkie towary białe teraz 10% zniżki.
Resztki obsad, wstawek i haftu za bezcen.	Kwadraty, rys. do złączenia na serwety szt. teraz . . . od 0,16	Garnitury na umwalkęrys. 5 części szt. teraz od 1 50	Bielizna niemowlęca
Na wszelkie trykoty zimowe i wyroby dziane teraz 10%	Serwety na nocne stoliki rysowane szt. teraz . . . od 0,40	Ręczniki rysowane najnowsze wzory szt. teraz od 2 15	Wielki wybór — Tanie ceny!
	Poduszki rysowane najnowsze wzory szt. teraz od 1 15	Garnitury kuchenne rysowane 5 częściowe od 9 85	Na pończochy i rękawiczki zimowe teraz 10% zniżki.
	Na wszystkie inne robótki rysowane i gotowe 10% zniżki.		

POZNAŃ TORUŃ S. KAŁAMAJSKI

Zlecenia zamiejskowe wysyłam odwrotnie.

Pr 8 244/5 4.312

OBWIESZCZENIE. W rejestrze handlowym Dział A wpisano 1) dnia 24 września 1932 pod liczbą 3499 firmę Dom Ekspedycyjny Gustaw Kawecki, Poznań. Współwłaścicielami są spedytor Gustaw Kawecki i kupiec Edmund Chrzastowski, obaj z Poznania. Jawna spółka handlowa rozpoczęła swe czynności dnia 15 lutego 1932. Do zastępstwa spółki są upoważnieni spółnicy łącznie. 2) dnia 24 września 1932 liczbą 3353 przy firmie **Przemysł Budowlany** Stanisław Potoczny, Poznań. Firma wygasła 3) dnia 30 września 1932 pod liczbą 3500 firmę **Wacław Górski i Gustaw Tetzlaw**, Księgarnia Naukowa w Poznaniu. Poznań. Współwłaścicielami są kupiec Wacław Górski i kupiec Gustaw Tetzlaw, obaj z Poznania. Jawna spółka handlowa rozpoczyna swą działalność dnia 1 października 1932. Do podpisywania imieniem firmy weksli i czeków oraz do dysponowania kontami bankowymi lub w Poczto-Weksle Kasie Oszczędności firmy na sumy ponad 200 złotych potrzebne są podpisy obu spółników. 4) dnia 30 września 1932 nr. 1799 przy firmie **Hugo Mottek & Co.** Poznań. Firma wygasła. 5) dnia 11 października 1932 nr. 3483 przy firmie **Przemysł Rybny** Franciszek Ziolkowski, Poznań. Firma brzmi obecnie **Przemysł Rybny** Walerjan Sentkowski. Właścicielem jest kupiec Walerjan Sentkowski z Poznania. 6) dnia 20 października 1932 pod liczbą 3501 firmę **Otworowski i Ska**, Poznań. Współwłaścicielami są urzędnik gospodarczy Marjan Otworowski w Winnogórze i żona kupca Leonia Otworowska z Poznania. Kupcowi Stefanowi Otworowskiemu z Poznania udzielono prokury samodzielnej. Jawna spółka handlowa rozpoczęła swe czynności dnia 1 października 1932. Do zastępstwa spółki są upoważnieni spółnicy samodzielnie. 7) dnia 20 października 1932 pod liczbą 3502 firmę **Bracia B. Ch. Grynwald**, skład futer, Poznań. Współwłaścicielami są kupiec Benjamin Grynwald i kupiec Chaim Grynwald, obaj z Poznania. Jawna spółka handlowa rozpoczęła swą działalność dnia 1 sierpnia 1930. Do zastępstwa spółki są upoważnieni spółnicy samodzielnie. 8) dnia 20 października 1932 liczbą 3361 przy firmie **Spółka Wydawnicza**, Witkowski i Ska, Poznań. Firma wygasła 9) dnia 28 października 1932 pod nr. 3503 firmę **Drogerja Uniwersum**, J & W. Czepczyński, Poznań. Współwłaścicielami są kupcy Józef Czepczyński i Włodzimierz Czepczyński, obaj z Poznania. Jawna spółka handlowa rozpoczęła swe czynności dnia 1 października 1932. Do zastępstwa spółki są upoważnieni spółnicy samodzielnie. 10) dnia 28 października 1932 pod nr. 3504 firmę **Drukownia** Poznań, fabryka słatek plotów i wyrobów druczanych. B Remlein i R Matuszewski, Poznań. Współwłaścicielami są inżynier Bolesław Remlein i mistrz ślusarski Roman Matuszewski, Poznań. Jawna spółka handlowa rozpoczęła swe czynności dnia 1 stycznia 1932. Do zastępstwa spółki są upoważnieni spółnicy samodzielnie. Kupcowi Stanisławowi Remleinowi z Poznania udzielono prokury samodzielnej. 11) dnia 31 października 1932 pod liczbą 3505 firmę **Przyłuski i Tomaszewski**, Poznań. Współwłaścicielami są kupiec Władysław Przyłuski z Poznania i student Zygmunt Tomaszewski z Warszawy. Jawna spółka handlowa rozpoczęła swe czynności dnia 1 stycznia 1932. Do zastępstwa spółki uprawniony jest kupiec Władysław Przyłuski z Poznania. 12) dnia 31 października 1932 liczbą 3086 przy firmie **Chemofarm**, Zakłady Przemysłowe

Jan Gracjan Kosiński, Poznań. Firma wygasła. 13) dnia 7 listopada 1932 nr. 3059 przy firmie **Spółka Komandytowa Rola** w Poznaniu Jakła i Syczyński, Poznań. Dnia 20 października 1932 uchwalono likwidację spółki. Likwidatorami są kupcy Florjan Jagła i Kazimierz Syczyński, obaj z Poznania. 14) dnia 14 listopada 1932 pod nr. 3506 firmę **Adam Wiśniewski**, Poznań. Właścicielem jest cukiernik Adam Wiśniewski z Poznania. Kupcowi Wacławowi Kalkstein Osłowskiemu z Poznania udzielono prokury. 15) dnia 14 listopada 1932 nr. 2853 przy firmie **Dom Rolniczo Komisowy** Godurkiewicz i Ska, Poznań. Firma wygasła. 16) dnia 14 listopada 1932 nr. 3052 przy firmie **Antoni Werwicki**, skład bławatów i bielizny, Poznań. Firma wygasła. 17) dnia 18 listopada 1932 liczbą 2304 przy firmie **Kazimierz Kuźaj** Centrala Dywanów, Poznań. Prokura Adama Kuźaja wygasła. Właścicielem jest kupiec Adam Kuźaj z Poznania. 18) dnia 18 listopada 1932 liczbą 3259 przy firmie **Towarzystwo Kontynentalne** dla handlu żelazem, **Kern i Ska**, Kraków. Oddział w Poznaniu. Prokury Józefa Wysokoczyńskiego i Dr. Stanisława Mandelbauma wygasły. 19) dnia 18 listopada 1932 pod liczbą 3507 firmę **Centra**, Biuro Handlowe Katarzyna Tomaszewska, Poznań. Właścicielem jest Katarzyna Tomaszewska z Poznania. 20) dnia 26 listopada 1932 nr. 2038 przy firmie **Cafe Esplanade** Stanisław Mańczak, Poznań. Spadkobiercy zmarłego Wiktora Wandelta występują ze spółki a wyłącznym właścicielem firmy z wszystkimi aktywami i pasywami jest Stanisław Mańczak w Poznaniu. 21) dnia 26 listopada 1932 nr. 3466 przy firmie hurtownia towarów krótkich i galanterijnych **„Bawelna”** Emma Bornsztajn Poznań. Właścicielami są obecnie Hersz Mordka, Fima, Fania, Artur, Halina i Irena Bornsztajnowie w Poznaniu z tem, że uprawnionym do zastępowania firmy jest wyłącznie Hersz Mordka Bornsztajn. 22) dnia 16 grudnia 1932 nr. 2110 przy firmie **Bronisław Rosiński**, Poznań. Firma wygasła. 23) dnia 16 grudnia 1932 nr. 3357 przy firmie **Hurtownia Szklana**, Michałak i Stypulkowski, Poznań. Spólnik Stanisław Stypulkowski wystąpił ze spółki. Firma zmieniła się na firmę jednostkową i brzmi obecnie **Hurtownia Szklana** Kazimierz Michałak, Poznań i zapisana jest pod nr. 3508. Właścicielem tejże jest kupiec Kazimierz Michałak z Poznania. 24) dnia 16 grudnia 1932 pod nr. 3509 **Drzewo** Poznań. Kazimierz Weiss, Poznań. Właścicielem jest kupiec Kazimierz Weiss z Poznania. 25) dnia 16 grudnia 1932 pod nr. 3510 firmę **Elegancja Poznańska** Mieczysław Kempf i Kazimierz Stuligrosz, Poznań. Staroleka. Współwłaścicielami są Mieczysław Kempf Poznań Staroleka i Kazimierz Stuligrosz, Poznań. Jawna spółka handlowa rozpoczęła swęczynności dnia 1 marca 1929. Do zastępowania spółki uprawnieni są obaj spółnicy łącznie. 26) dnia 22 grudnia 1932 pod nr. 3511 firmę **Zakłady Elektrotechniczne** Int Józefa Lysińskiego, Poznań. Właścicielem jest inżynier Józef Lysiński z Poznania. 27) dnia 28 grudnia 1932 pod nr. 3512 firmę **Gizel**, maszyny i artykuły mleczarskie Kazimierz Gilewicz i Medard Zbąski Poznań. Współwłaścicielami są Kazimierz Gilewicz i Medard Zbąski z Poznania. Jawna spółka handlowa rozpoczęła swe czynności dnia 1 stycznia 1932. Do zastępstwa spółki są upoważnieni obaj spółnicy łącznie. Poznań, dnia 31 grudnia 1932. **Sąd Grodzki**. ng 7665

OBWIESZCZENIE. W rejestrze handlowym Dział B wpisano 1) dnia 4 listopada 1932, liczbą 105, przy firmie **„Złota Kula”**, fabryka wódek i likierów, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań. Kierownicy spółki Fritz Albold i Heinrich Peiser ustąpili. Prokura Stanisława Plucińskiego wygasła. Uchwała zebrania udziałowców z dnia 28 października 1932, spółkę rozwiązano. Likwidatorem jest zaprzysiężony rewizor ksiąg Stanisław Latanowicz z Poznania. 2) dnia 12 listopada 1932, liczbą 472, przy firmie **Bank Cukrownictwa**, Spółka Akcyjna, Poznań. Uchwała walnego zebrania akcjonariuszy z dnia 12 maja 1932, i uchwała Rady Nadzorczej z dnia 12 maja 1932, zmieniło § 7 (kapitał zakładowy, oraz ilość i skład akcji) i § 16 statutu (wybór przewodniczącego i zastępców przewodniczącego Rady Nadzorczej). 3) dnia 14 listopada 1932, liczbą 877 przy firmie **S. K. E. Szwedzkie Łożyska Kulowa**, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Warszawa. Oddział w Poznaniu. Firma obecnie brzmi Dana, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Uchwała z dnia 26 kwietnia 1932, postanowiono spółkę zlikwidować. Likwidatorami są Gunner Samezelius, Stig Zetterlund, Teodor Czerwiński, wszyscy z Warszawy. Wszelkie zobowiązania, umowy, akty notarialne i hipoteczne, pełnomocnictwa, weksle, czeki, oraz wszelkiego rodzaju dokumenty podpisują dwaj likwidatorzy łącznie. Korespondencje, niezawierająca zobowiązań, pokwitowania z odbioru korespondencji, nie wyłączając pieniężnej i wartościowej, przesyłek i towarów podpisuje jeden z likwidatorów. Podpisy winny być kładzone pod stemplem firmy z dodatkiem w likwidacji. 4) dnia 14 listopada 1932, liczbą 485 przy firmie **Zachodnio Polski Syndykat Węglowy**, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań. Uchwała z dnia 28 czerwca 1932, zmieniono umowę spółkową przez skreślenie § 10 (wysokość zwrotu dywidendy towarowej). Uchwała z dnia 11 października 1932, zmieniono § 7 umowy spółkowej, który brzmi Spółka ma stosownie do uchwały Rady Nadzorczej jednego lub więcej kierowników lub ich zastępców. Rada Nadzorcza mianuje i odwołuje kierowników i ich zastępców, mianuje też prokurentów. Jeżeli spółka ma więcej niż jednego kierownika natenczas do zastępowania spółki uprawnieni są łącznie dwaj kierownicy, jeden kierownik i jeden prokurent, dwaj prokurenci. 5) dnia 14 listopada 1932, liczbą 310, przy firmie **Poznańsko Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń**, Spółka Akcyjna, Poznań. Ryszarda Kaszubę z Warszawy odwołano ze stanowiska zastępcy członka zarządu. 6) dnia 18 listopada 1932, liczbą 366 przy firmie **Siew. Hodowla Roślin**, Spółka Akcyjna, Poznań. Ustąpili z zarządu Dr. Stanisław Kurnatowski i Michał Paruszewski. Do zarządu ponownie wybrano Dr. Stanisława Kurnatowskiego z Poznania. Stefanowi Chosłowskiemu członkowi Rady Nadzorczej udzielono prawa podpisu razem z jednym członkiem zarządu. 7) dnia 18 listopada 1932, liczbą 488 przy firmie **Drukarnia Robotników Chrześcijańskich**, Spółka Akcyjna, Poznań. Ksiądz dyrektor Antoni Ludwiczak z Poznania wybrany jedynym członkiem zarządu. 8) dnia 18 listopada 1932, liczbą 808, przy firmie **Bracia Szymańscy**, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Poznań. Juliusz Szymański z Katowic, ustąpił, a w jego miejsce wy-

Dwuosobowy
Wierzbiciec 39 a m. 4.
zdż 70 207

Pokój
niekrepujący. Zamkowa 5, mieszkanie 9.
zdż 70 112

Pokój
dla panienek. Wielkie Garbary 53, Henrysiak.
zdż 70 101

Centrum
dwuosobowy. frontowy. Kreta 22. m. 10.
zdż 70 100

Frontowy
inteligentnym. Szyperska 1. 17.
zdż 70 099

Pokój
małżeństwu. panom. Wrocławska 9 m. 7.
zdż 70 097

Panienkę
na wspólny. Mostowa 29. mieszkanie 3.
zdż 70 095

Bardzo ładne
spokojne suche niekrepujące ciepłe czyste słoneczne pokoje umebowane dla pp. na stanowisku do oddania na pierwszeństwo przed frontem (nie żydom). Oferty Kurjer Pozn. zdż 70 092

Pokój
frontowy. słoneczny. światło elektryczne. Półwiejska 31. m. 11.
zdż 70 091

Pokój
duży umebowany elektryczność kaloryfery tylko solidnemu panu. Poznańska 68 a. mieszkanie 5 od 4-6.
zdż 70 088

Działyskich
3. m. 4. jedno dwuosobowy.
zdż 70 086

Dwuosobowy
wolny pierwszy. elektryczność. centralne. Mielżyńskiego 1. mieszkanie 13.
zdż 70 084

Pokój
Małckiego 27. m. 6.
zdż 70 081

Pokój
czysty. Półwiejska 36. I. mieszkanie 6.
zdż 70 078

Młyńska 4
parter. prawo pokój dwa.
zdż 69 446

Umebowany
zaraz lub później. Wierzbiciec 26. Zapke
zdż 70 208

Wspólny
panience. Pocztowa 13. m. 6.
zdż 70 203

Dwuosobowy
Romana Szymańskiego 2. m. 8.
zdż 70 204

Pokój
Wierzbiciec 26 III. prawo.
zdż 70 202

Jeżycka
41. m. 2. ciepły elektryczność.
zdż 70 321

Jeden
lub dwa utrzymaniem. bez. Bukowska 5. I.
zdż 70 323

Dwuosobowy
umebowany. próżny biuro. Marcinkowskiego 3 b. m. 17.
zdż 70 325

Pani
inteligentnej. Piekary 24. m. 4.
zdż 70 328

Jedno-
dwuosobowy. Woźna 14 b. m. 18.
zdż 70 330

Umebowany
jedno lub dwuosobowy. Niegolewskich 16. m. 5.
zdż 70 317

400 zł
poszukuje procent pokój kuchnia umebowane. spłata 50 zł miesięcznie lub wydzierżawie zaraz. Oferty spieszne Kurjer Pozn.
zdż 70 145

Panu
osobne wejście. duży. Aleje Marcinkowskiego 2a. m. 7.
zdż 70 140

Pokój
Waly Jagielly 18 m. 1.
zdż 70 135

Pokój
w śródmieściu Poznania. Szymańskiego 1. mieszkanie 1.
zdż 70 136

Inteligentnym
Woźna 14 b - 15.
zdż 70 134

Wspólny
panu. Klasztorna 16 III p.
zdż 70 129

Pokoik
spokojnym. Waly Jagielly 2a. I.
zdż 70 127

Inteligentnym
Półwiejska 19. mieszkanie 12.
zdż 70 128

Niekrepujący
frontowy. ciepły. elektryczność. łazienka. Piekary 12. mieszkanie 5.
zdż 70 125

Ładny
frontowy. panom. Zelona 7. m. 6.
zdż 70 254

Czysty
jasny frontowy. Szajcarska 12. m. 2.
zdż 70 253

Pokój
Skrvta 1. m. 1
zdż 70 259

Niekrepujący
umebowany. Pocztowa 11. m. 4. parter.
zdż 70 251

Pokój
umebowany z używaniem kuchni. wygodne. śniadek 6 a. mieszkanie 10.
zdż 70 368

Pokój
elegancki Rohloff. Ogrodowa 5. dom ogrodowy. prawo. I. piętro.
zdż 70 249

Frontowy
ładny. utrzymaniem - bez elektr. Perzyńska. Mostowa 33.
zdż 70 248

Dwuosobowy
używaniem kuchni. Strusia 9. m. 7.
zdż 70 240

Pokój
dobrze umebowany. Gwarna 8. m. 12.
zdż 70 236

Centrum
pokój czysty. ciepły. bez pościeli urzędnicze. Pocztowa 26. m. 10.
zdż 70 235

Pokój
frontowy ładny wolny 30. Żupańskiego 13. mieszkanie 3. zdż 70 272

Tanil
pokój kanałowa 7 Jarzemska.
zdż 70 177

Dwom gimnazjastkom
wspólny utrzymaniem tanio. - Pomoc. opieka. Aleje Marcinkowskiego 19. II. zdż 70 172

Dwuosobowy
elegancko umebowany. Wodna 25. m. 9.
zdż 70 169

Frontowy
zaraz. Górna Wilda 13. m. 8.
zdż 70 166

Frontowy
Jeżyca. Zórawa 13. mieszkanie 3.
zdż 70 162

Pokój
elektryczny. centralne ogrzewanie korzystnie obejrzeć pod adresem od 19 następnego całego dzieła. Stroma 27. m. 5.
zdż 70 156

Słoneczne
pokoje osobne wejście. Poznańska 76. m. 1.
zdż 70 153

Skromny
Waly Król Jadwigi 5a. m. 1.
zdż 70 155

Pokój
małżeństwo. Trzeciego Maja 2. m. 10.
zdż 70 152

Pokój
Różana 4a. II. prawo.
zdż 70 151

Elegancki
słoneczny jednoosobowy pokój. elektryczność. kaloryfery. Wierzbiciec 5. m. 5. od 5-8.
zdż 70 149

Śródmieście
frontowy. dobrze umebowany pokój z pościeli. inteligentnemu panu od 1 lutego. Półwiejska 15. m. 5.
zdż 70 147

Dwuosobowy
Romana Szymańskiego 7. I.
zdż 70 145

Dwuosobowy
elektryczność. Focha 38. m. 7.
zdż 70 144

Miły
przedpokój oddzielne wejście tanio. Chwaliszewo 63 III.
zdż 70 309

Pocztowa
16. mieszkanie 11. czysty pokój zaraz.
zdż 70 307

Korzystnie
1-2 Matejki 1. mieszkanie 4.
zdż 70 250

Jedno-
dwuosobowy. Skrvta 10. 1.
zdż 70 301

Skromny
dwuosobowy. Św. Marcin 41. m. 12.
zdż 70 302

Pokój
dwuosobowy. ciepły z utrzymaniem lub bez. 12-5. Pocztowa 15. m. 3.
zdż 70 303

Małżeństwu
Wielkie Garbary 48. II.
zdż 70 267

Centrum
słoneczny. wygodny. Ratajska 11a. 5 wejście. I.
zdż 70 265

Dwuosobowy
Marcin 13. mieszkanie 10.
zdż 70 263

Jedno-
dwuosobowy. Marcina 85. m. 8.
zdż 70 262

Jednosobowy
utrzymaniem. bez pianino. telefon. Rzeczypospolitej 4. m. 8.
zdż 70 258

Pokój
2 panom. elektryczność. utrzymaniem bardzo dobra kuchnia. - Czesława 11 a. mieszkanie 6.
zdż 70 257

Pokoik
jednej osobie wynajme. Matejki 39. m. 10.
zdż 70 256

Pokój
Łakowa 15. mieszkanie 6.
zdż 70 287

Frontowy
umebowany elektryczność pierwsze piętro. Wodna 17/18. m. 8.
zdż 70 289

Klatki
niekrepujący panu pani. Chwaliszewo 69. m. 18.
zdż 70 290

Pokój
frontowy. dobrze umebowany światłem elektrycznym dla pana. Półwiejska 1. m. 12.
zdż 70 291

Komfortowy
blisko opery. telefon. łazienka. Waly Leszczyńskiego 2. 8.
zdż 70 292

Pokój
frontowy. wszelkie wyzody. Gąsiorowkich 5. m. 6. dz 2 807

Pokój
Św. Marcina 54 m. 7. I.
zdż 70 282

Pokój
Szamarzewskiego 26 a. m. 4.
zdż 70 280

Pokój
27 Grudnia 5. m. 19. zdż 70 278

Dwuosobowe
pokoje. Aleje Marcinkowskiego 1. I.
zdż 70 277

Zaraz
skromny pokój z piecem. Bukowska 33. m. 2.
zdż 70 276

Gwarna
17. m. 9. 1-2 wynajme.
zdż 70 198

Pokój
słoneczny. frontowy. parter do wynajęcia. Poznańska 20. m. 2. wchód z podwórza.
zdż 70 233

Dwuosobowy
lepszym. Łakowa 16. I. prawo.
zdż 70 231

Pokój
klatki schodowej. Marcin 64. m. 26.
zdż 70 228

Pokój
Focha 15 a. m. 3. zdż 70 229

Pokój
panom utrzymaniem. bez. Niegolewskich 1. m. 11.
zdż 70 226

Pokój
dwuosobowy. Zamysłowska. ul. Fredry 3.
zdż 70 225

Wierzbiciec
40/7. także małżeństwu.
zdż 70 223

Lepszy pokój
z klatki. niekrepujący elektryczność. Skarbowska 21. m. 14.
zdż 70 220

Pokój
1-2 osobom. Grochowe Łąki 5. m. 16.
zdż 70 219

Dąbrowskiego
36. m. 15. Pokój ciepły.
zdż 70 218

Dwuosobowy
Jezuicka 8. zdż 70 216

Gwarna 10
m. 9. elegancki. słoneczny zaraz.
zdż 70 371

Panu
Półwiejska 33. II. lewo.
zdż 70 369

Pokój
frontowy. Goleń 4 a mieszkanie 9.
zdż 70 367

Niekrepujący
Kreta 6. m. 18. podwórze. lewo.
zdż 70 336

2
umebowane kuchnia. bez. Mickiewicza 19. mieszkanie 8. zdż 70 356

Pokój
Szamarzewskiego 38 I. lewo.
zdż 70 351

Dwuosobowy
elektryczność. Kraszewskiego 4. mieszkanie 8.
zdż 70 352

Dobrze
umebowany pokój Prusa 31. III.
zdż 70 353

Dwuosobowy
niekrepujący. Poznańska 44 - 7.
zdż 70 346

Słoneczny
czysty. niekrepujący dwóm osobom. Wolnica 3 m. 10. zdż 70 347

Śródmieście
Rzeczypospolitej 2. mieszkanie 7.
zdż 70 343

Pokoik
utrzymaniem. Mickiewicza 8. dom ogrodowy Gintrowicz. zdż 70 339

Dwuosobowy
utrzymaniem bez. Półwiejska 7. mieszkanie 7.
zdż 70 340

Pokój
2 osoby wygodny. używaniem kuchni. Długa 18. mieszkanie 11. front 6-8.
zdż 70 446

Wspólny
paniekom. Wodna 7. mieszkanie 7.
zdż 5 206

Frontowy
elektryczność. Wielkie Garbary 43. m. 11.
zdż 70 186

Niekrepujący
elektryczność. Garcarska 3 - mieszkanie 14.
zdż 70 397

Gajowa
4. m. 10. 1-2 osobowy bez pościeli z centralnym. zdż 70 394

Pokój
wspólny. ewent. osobno. utrzymaniem. bez. Raczyńskich 2. m. 7.
zdż 70 391

Pokój
dwuosobowy z elektrycznością. - Działyskich 10. m. 1. zdż 70 392

Pokój
front. niekrepujący. jedno. dwuosobowy Piotra Wawrzyńskiego 41. m. 33.
zdż 70 393

Duży
jedno-dwuosobowy elektryczność. Raczyńskich 2. m. 2.
zdż 70 335

Dwuosobowy
niekrepujący centralne. utrzymaniem. bez. Dąbrowskiego 23. mieszkanie 7.
zdż 70 386

Z fortepianem
bez słoneczny ciepły. elektryczność. łazienka. Kraszewskiego 3. mieszkanie 9. (Rynek Jeżycki).
zdż 70 454

Jackowskiego
6. mieszkanie 10. jeden-dwuosobowy inteligentni. zdż 70 357

Pokój
próżny zaraz. Dąbrowskiego 49. mieszkanie 9. zdż 70 353

Dwuosobowy
i wspólny panience. Romana Szymańskiego 9. mieszkanie 9. zdż 70 360

Pokój
Reja 1. mieszkanie 6. zdż 70 361

Jasna
wejście Zaczęto 2 parter. eisanc. kł. słoneczny panu. zdż 70 362

Willi
dwuosobowy jednoosobowy. Topolowa 6 I. piętro. koniec Ratajszaka. zdż 70 363

Pani
klatki schodowej. Wielkie Garbary 8. mieszkanie 16. rg 5 201

Pokój
dla 2 panów lub pań. Plac Stawny 7. mieszkanie 4. rg 5 199

Duży
frontowy. Pocztowa 21. mieszkanie 5. zdż 69 968

Pokój
dwuosobowy telefonem kuchnia. Zwierzyniecka 8 m. 6. zdż 70 435

Grunwaldzka
20 a dwa łącznie mieszkanie 7. od 3-5. zdż 70 433

Matejki 59
mieszkanie 5 dwa słoneczne. łącznie. zdż 70 432

Dwuosobowy
i wspólny panu. Słowackiego 30. 8. zdż 70 430

Dwuosobowy
ogrzany panom 40 zł. Focha 75. m. 5. zdż 70 382

Przyjmę
na stancje. Romana Szymańskiego 7. podw. lewo. m. 18. zdż 70 209

Pokój
jedno-dwuosobowy Wielkie Garbary 36. mieszkanie 18. rg 5 215

Pokój
czysty słoneczny od 1 lutego - Czesława 17. mieszkanie 6. zdż 70 334

Dwuosobowy
względnie wspólny panu Wielka 18. mieszkanie 14. rg 5 213

Wspólny
panience. Wodna 19. mieszkanie 6. zdż 5 207

Pokój
panu lub pani sromnie umebowany. Kelmowa. Dąbrowskiego 15. mieszkanie 8. rg 5 205

Dwa
pokoje. trzem studentom. Strzelecka 5. mieszkanie 3. rg 5 203

Pokój
niekrepujący. pościel własna. - Łakowa 8. ma a brama. zdż 70 403

Pokój
i lub 2 osobom 1 luty. Górna Wilda 17. m. 9. zdż 70 405

Pokój
umebowany. Poznańska 21. m. 8. zdż 70 406

Pokój
umebowany w willi od zaraz - Cicha 19. nar. Waly Leszczyńskie. go. zdż 70 407

Pokój
dla dwóch osób zaraz wynajme. Focha 30. I. prawo. zdż 70 408

Utrzymaniem
ewent. obiady Różana. m. 8. zdż 70 413

Utrzymaniem
65. - Wielkie Garbary 5. mieszkanie 12. zdż 70 425

Przy Zamku
niekrepujący jedno-dwuosobowy. łazienka centralne elektryczność. Waly Zygmunta Augusta 10 a. mieszkanie 10. zdż 70 422

Dwuosobowy
blisko Zamku. Wiadomość Św. Marcin 23. ścian papieru. zdż 70 421

Niekrepujące
(wysokość kuchni) u samotnej. Małckiego 6. mieszkanie 11. zdż 70 416

Pokój
niekrepujący. Łazara. Spokojna 27. mieszkanie 9. zdż 70 414

30
pokoik. pracującym. 27 Grudnia 16. podwórze. prawo. III. zdż 70 455

Pokój
dla 2 panów odnajme. Wodna 22. m. 14. zdż 70 193

Pokój
Plac Nowomiejski 10 b. m. 5. zdż 70 191

Telefonem
panu Dąbrowskiego 63. m. 7. zdż 70 190

U
samotnej osoby pokój ładny. elektryczność. parter. ewent. utrzymaniem. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdż 70 154

Drugiego
pana utrzymaniem 90 zł. Nowa 6. mieszkanie 7. zdż 70 383

Sympatyczny
elektryczność. Górna Wilda 15. mieszkanie 6. zdż 70 385

Wrocławska 5
mieszkanie 4. zdż 70 386

Wspólny
dla panów Młyńska 5. m. 2. zdż 70 387

Pokój
Matejki 63. m. 3. zdż 70 388

Dwuosobowy
Szewska 13. mieszkanie 7. rg 5 214

12 SZUKA POKOJU

Małżeństwo
bezdzielne poszukuje skromnego pokoju z używaniem kuchni lub piecyka gazowego. Oferty Kurjer Pozn. zdż 70 1312

Próżnego
pokoju poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdż 68 992

Student
kończący studia szuka pokoju z pościeli niekrepującego. niedrogiego. centralnym ogrzewaniem. podaniem warunków. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdż 70 110

Pokój
umeb. czysty. niekrepujący bez pościeli centrum poszukiwany. - Oferty Kurjer Pozn. zdż 70 094

Pokoju
umebowanego. używaniem kuchni szuka małżeństwo pierwszego. Oferty

25 MUZYKA

Pianino
6wiceń lekcje Jezuitska 8.
Lekcyj
gry fortepianowej udziela dyplomo-

26 ROZRYWKA

Kino „Orzeł“
„Walka o honor“ Nen Maynard.
Kino „Corso“
Pat i Patachon w analach.

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukiwających posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.
Buchalter - bilansista
Podatkowiec-ekonom poszukuje stałej posady: dam wynagrodzenie pośrednikiem. Laskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 69 254
Panienka
szkoła wydziałowa język niemiecki gra fortepianowa przyjmie posadę do dzieci lub inną. Skromne wynagrodzenie: względnie tylko utrzymanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 70 065
Dziewczyna
uczniwa pracownia poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdg 69 409
Panienka
Małopolanka uczniwa spokojna lubiąca dzieci szuka posady do dzieci lub wszystkich prac domowych. Zgłoszenia Szamarzewskiego 28. m. 14 zdg 69 405
Dziewczyna
z dobrym gotowaniem i dobrymi świadectwami poszukuje posady do lepszemu domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 403
Służąca
szuka posady z gotowaniem od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 986
Piekarz
poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdg 69 243

TEATRY

Teatr Polski: Dziś „Dama w jedwabiach“.
Wtorek, 31. 1. „Śluby panienskie“.
Teatr Wielki (Opera): Wtorek, 31. 1. „Cafewicz“.
Środa, 1. 2. „Aida“. W. Werminska - W. Roessler-Stokowska - K. Czarnecki, necki.
Czwartek, 2. 2. „Dziewczyna z Holandji“, ceny niższe.
Teatr Nowy: Dziś - „Szukam prawdy“.
Wtorek, 31. 1. „Szukam prawdy“.
Komedja Muzyczna: Dziś - rewja monstre karnawałowa „Spotkały się dwie Marysie“
Wtorek, 31. 1. „Jim i Jill“, przedstawienie zakupione przez Białą Krzyż.

DZISIAJ W KINIE

Apollo: „Biała Trucizna“.
Aurora: „Tajemniczy Zabójca: Charlie haplin
Corso: „Pat i Patachon w opalach“.
Glossum: „Światła Wielkiego Miasta“.
Muza: „Złota Lilja“.
Metropolis: „Nenita kwiat z Hawanny“.
Oaza: „Tommy Boy“.
Orzeł: „Walka o honor“.
Odeon: „Pod Kuratelą“.
Renaissance: „Tajemnica pięciu kluczy“.
Rox: „Trzej Przyjaciele“.
Słońce: „Dama w smokingu“.
Słoneczko: „Powrót do życia“.
Teczka: „Na Sybir“.
Wilsona: „Janko Muzykant“.

Dziewczyna

sumienna dobrem gotowaniem szuka posady do wszystkiego. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 987
Dziewczyna
uczniwa dobrem, świadectwami gotowaniem szuka posady od 1. II. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 68 988

Dziewczyna

młoda uczniwa z cokolwiek gotowaniem szuka posady Oferty Kurjer Poznański zdg 69 058

Posługaczka

sumienna i pracowita poszukuje posady całodziennej lub godzinowej Oferty Kurjer Poznański zdg 69 247

Poszukuje

jakielkowiek posady woźnego jakasenta z kaucją. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 244

Posługaczka

z dobrimi poleceniami szuka posady Oferty Kurjer Poznański zdg 69 248

Pani

w średnich lat szuka posady gospodyni z szyćciem bardzo skromne wymagania hyle zaraz Szczegółowe oferty Kurjer Poznański zdg 69 249

Maszynistka

biegle pisząca wieloletnia praktyka poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 755

Służąca

wiejska, uczniwa sumienna i czysta poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdg 69 750

Pokojowa

przyjnie posadę najchętniej na pobostwo. Adres Strumynkowa 30, mieszkanie 13. zdg 69 749

Krawcowa

pierwszorzędna szuka posady w domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 799

Dziewczyna

samodzielną, uczniwa poszukuje posady Laskawe zgłoszenia Podgórną 8. m. 4. zdg 69 790

Służąca

z dobrej rodziny, dobrimi świadectwami poszukuje posady od 1. 2. Oferty Kurjer Pozn. zdg 69 642

Pracznka

działa szuka prany poza domem Działynskich 11 lewo IV, m. 20 Jagodziński, zdg 69 640

Marszantka

biegła w ekspedycji poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 69 648

Inwalida

wojenny garnacz-piecownik poszukuje pracy. Wykonuje wszelkie naprawy oraz ustawianie nowych pieców po cenach przystępnych. Zgłoszenia uprasza Towarzystwo Pomocy Inwalidom Wójcinnym Poznań ul. Kosza 8, pokój 5 telefon 30-97, zdg 69 965 6

Szukam

posługi tania Wiadomość Małecznego 2 mieszkanie 8. zdg 69 212

Książkowy

bilansista długoletnia praktyka. poszukuje posady, zakłada prowadzi ksiązkowość uproszczoną. Oferty Kurjer Pozn zdg 68 226

Bona - wychowawczyni

z dobrego domu, inteligentna kochająca dzieci szuka posady od 1. II. ewentl. później. Bardzo dobre świadectwa referencje Laskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 68 391

Dziewczyna

uczniwa pracownia do wszelkich prac domowych była 18 lat w jednej posadzie szuka posady od 1. II. Oferty Kurjer Pozn. zdg 69 820

Posługaczka

poszukuje jakielkowiek pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 712

Sierota

szuka posady do wszystkiego lub dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 504

Posługaczka

uczniwa szuka posady Laszarskiej. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 69 505

Krawcowa

garderobe damska, dziecięca - także bieliznę poszukuje pracy 230 zł dziennie. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 513

Dziewczyna

wiejska młodsza do wszystkiego poszukuje posady zaraz lub od 1. II. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 279

400

złoty dam z wyrobieniem posady większym przedsiębiorstwie zbrozowem lub banku. Długoletnia praktyka. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 490

Młoda sekretarka

z wywiąza się z pracy ku ogólnemu zadowoleniu przyjmie posadę. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 485

Panienka

szuka posady pokojowej, szyćciem, haftowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 70 146

Szukam

posługi z praniem Oferty Kurjer Pozn. zdg 70 398

Panienka

lat 23 z szyćciem i haftem zna skromna kuchnie szuka posady. miejscowość obojetna. Laskawe oferty Pietraszek Bydgoszcz ul. Gdańska 54 (farbiarnia) zdg 69 695

Stenotypistka

pewna niemieckim poszukuje zajęcia ewentl. wieczorami Laskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 67 748

Sierota

szuka posady do wszystkiego z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 70 115

Książkowa samodzielna

pisze biegle na maszynie zna język polski i niemiecki szuka posady. Oferty Kurjer Pozn zdg 67 184

Buchalter

wytrawny poszukuje posady zakłada rezulacje księgi bilanse. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 69 211

Posługi

na cały dzień poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 70 080

Dziewczyna

młoda uczniwa, pracowita cokolwiek gotowania poszukuje posady od 1. 2. Oferty Kurjer Pozn zdg 70 208

Dziewczyna

czysta uczniwa z dobrym gotowaniem szuka pracy od 1. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 69 333

Poszukuje

posady w lenszyn, czystym domu z gotowaniem albo z pokojowa od 1 lub 15 Oferty Kurjer Poznański zdg 69 444

Kierownik

cegielnia poszukuje posady od 1. 4. 33 jako samodzielną na skromne ewentualnie dzierżawę cegielni. Laskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdg 69 697

Dziewczyna

poszukuje posady do wszystkiego od 1. 2. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 69 363

Miołsza

dziewczyna, uczniwa, pracowita, z dobrym świadectwami z praniem i prasowaniem sztywnej bielizny poszukuje posady Oferty Kurjer Pozn zdg 69 565

Szofer - monter

uczniwy kilka lat praktyki szuka posady z kaucją Oferty Kurjer Poznański zdg 70 096

Poszukuje

pracy za pokój Oferty Kurjer Pozn zdg 70 093

Mam

dobrze świadectwa lat 24. dobrze gotuje poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 70 201

Dziewczyna

z prządno domu szuka miejsc do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn zdg 70 199

Starsza

dziewczyna bez rodziny przyjmie posadę w małym domu lub posługę. Wynagrodzenie skromne. Oferty Kurjer Pozn. zdg 70 326

Kucharka

młodsza poszukuje posady od 1. 2. do samotnej lub dwóch osób Miejscowość Poznań. Oferty Kurjer Pozn zdg 70 141

Służąca

wiejska sierota, lat 23, uczniwa, pracowita z dobrym poleceniem poszukuje posady do wszelkiej pracy domowej od 1. 2. w Poznaniu. Laskawe oferty proszę do Kurjera Poznańskiego zdg 70 139

Poszukuje

posługi zaraz Oferty Kurjer Poznański zdg 70 137

Przystojna

panienka, znająca dokładnie obsługę poszukuje posady od 1. 2. jako pokojowa w lepszym domu. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 70 130

Posługaczka

młodsza, uczniwa poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 70 232

Samodzielną

kucharka szuka posady na stałe lub przychodnią. Oferty Kurjer Poznański zdg 70 237

Panienka

młoda, inteligentna z prowincji szuka posady ekspedientki do piekarni. Oferty Kurjer Poznański zdg 70 274

Dziewczyna

poszukuje posady możliwym na cały dzień. Oferty Kurjer Poznański zdg 70 176

Skromna

poszukuje do wszelkich prac domowych lub do dziecięcej. Oferty Kurjer zdg 70 159

Sierota

szuka posady pokojowej, szyćciem, haftowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 70 146

Szukam

posługi z praniem Oferty Kurjer Pozn. zdg 70 398

Służąca

nawskroś uczniwa zna dobre gotowanie, szuka pracy za małym wynagrodzeniem w jednej zamostowanie, szuka pracy za małym Poznanski zdg 70 271

Pokojowa

pierwsza z dobrą obsługą z dobrim szyćciem i cerowaniem oraz prasowaniem sztywnej bielizny z dobremi świadectwami z wiejszym majątków, szuka pracy w polskim domu od 1. II. lub później najchętniej na wsi. Miejscowość obojetna. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 70 270

Panna

w średnim wieku szuka posady do dzieci z dobrim szyćciem i z wyreczeniem pani domu Posiada świadectwa długoletnie jako pokojowa wiejska w lepszych domach wolna zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 70 269

Krawcowa

pełna i sumienna szuka pracy w domu i poza dom. Oferty Kurjer Poznański zdg 70 182

200 - 300 zł

wynagrodzenia pożyczki za wkazanie jakielkowiek zajęcia - Obeznanzy ze sprawnymi komunalnymi, administracyjnymi i sądowymi podatkowymi; etc. długoletnia poleca niemiecka praktyka wymagania skromne. Stefan Karolewski, Grabów zdg 70 314

Ceglaz

dobremi świadectwami może złożyć kaucję poszukuje posady - Laskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 70 315

Do dzieci

przyjmie posadę mł. inteligentna panienka z prowincji Udziel pomocy w lekcjach Oferty Kurjer Poznański zdg 70 275

Panna

poszukuje posady lepszemu domu ze szyćciem i do dziećmi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 70 297

Służąca

młodsza z praniem cokolwiek gotowaniem poszukuje posady od 1. Oferty Kurjer Pozn. zdg 70 300

Dziewczyna

uczniwa z gotowaniem poszukuje posady od 1. 2. Oferty Kurjer Pozn zdg 70 260

Starsza

zaufana, dziewczyna poszukuje posady z gotowaniem lub posługą. Oferty Kurjer Pozn. zdg 70 279

Ekspedjentka

branży cukierniczej niekarskiej poszukuje posady ewentualnie kaucją od 1. Oferty Kurjer Pozn. zdg 70 230

Dziewczyna

z samodzielnym gotowaniem z dobrimi świadectwami poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 70 227

Dziewczyna

chcna i pełna do pracy poszukuje posady od 1. 2. Laskawe oferty Kurjer Poznański zdg 70 217

Szukam

posady woźnego inkasenta lub inkasenta. Kaucja do 1000 zł. - Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 70 370

Ekspedjentka

z branży piekarsko-cukierniczej poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdg 70 383

Dziewczyna

z gotowaniem poszukuje posady 1. 2. Oferty Kurjer Poznański zdg 70 331

Dziewczyna

uczniwa poszukuje posady do wszystkiego cokolwiek gotowania. Oferty Kurjer Poznański zdg 70 373

Posługaczka

młoda szuka posady od zaraz. - Oferty Kurjer Poznański zdg 70 411

Młoda

dziewczyna szuka posady do wszystkiego z gotowaniem. - Oferty Kurjer Poznański zdg 70 194

Posługaczka

z dobrim gotowaniem poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 70 192

Ekspedjentka

rzeźniczka przyjmie posadę za skromnym wynagrodzeniem. - Laskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 70 379

Gospoia

młoda z dobrimi świadectwami i dobrim gotowaniem poszukuje posady na majątku lub u samotnej osoby 15. 11. Oferty Kurjer Poznański zdg 70 430

Gospodyni

kucharka samodzielna szuka posady zaraz lub później Miejscowość obojetna. Oferty Kurjer Poznański zdg 70 444

Starsza

uczniwa samodzielną gospoia z dobrim gotowaniem poszukuje posady u 1 osoby lub dwóch osób starszych. Świadectwa długoletnie. Zgłoszenia Staszica 12, mieszkanie 4 u p. Branego, zdg 70 344

Osoba

w średnim wieku posiada długoletnie świadectwa. dobre polecenie poszukuje posady do wszystkiego z gotowaniem lub jako kucharka zamie sie także samodzielnie domem od 1. lub 15. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 70 341

Osoba

lat średnich inteligentna z znajomością gospodarstwa przyjmie posadę w Probostwo lub majątek. Oferty Kurjer Pozn. zdg 70 348

Dziewczyna

z samodzielnym gotowaniem szuka posady do wszystkiego od 1. II. Oferty Kurjer Poznański zdg 70 349

Czeladnik

rzeźniczka praktyka szuka pracy. Da kaucję lub wynagrodzenie. - Oferty Kurjer Poznański zdg 5 175

Dziewczyna

z gotowaniem poszukuje posady. dobre świadectwo. Oferty Kurjer Poznański zdg 70 429

Mawistra farmacji

z praktyką poszukuje posady Poznaniu lub najbliższej okolicy. - Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 70 426

28 WOLNE MIEISCA

Potrzebna
osoba młoda z miazmiem wyszczelnioną do trzech dziewczynk oraz wyreczenia pani domu. Odpisy świadectw warunk: Kurjer Pozn zdg 70 221

Ucznia

poszukuje Centralna Drogeria A. Sojka. Kościelna (Pomorz.) zdg 69 322

Urzednik

gospodarczy kawaler samodzielną z ukonczoną szkołą rolniczą lub osobny folwark 2000 morgi lekki ziem pod orolną dyspozycji potrzebny zaraz. Zgłoszenia od pis świadectw żądane skromne wynagrodzenie przy wolnym utrzymaniu uprasza przelać do Kurjera Poznańskiego zdg 69 610

Maszynista - ślusarz

obeznaný dokladnie z maszyną mlyna parowego i remontem potrzebny do wiekszego mlyna. - Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 2 300

Fryzjerki

poszukuje się zaraz Zgłoszenia przyjmujcie „Nasza Chodzież“ w Chodzieży ng 7 668

Poszukuje

zaraz lub 1. II. biega do domu do bufetu i obsługi gości. Zgłoszenia własnoręcznie pisane konie świadectw i fotografia. - Wl. Twardowski, Borek hotel restauracja. zdg 69 495

Energicznych

i wykownych przelastawicielel poszukuje dla prowincji wielka fabryka - spółka akcyjna. Fachowość niepotrzebna. Pierwszeństwo mają emeryci. Stały dochód i przyszłość zapewnione. Oferty sub. Codzienna potrzeba do biura Fuchsa. Łódź C. Piotrkowska 50. zdg 7 183

Posługaczka

z gotowaniem i praniem potrzebna Strzałowa 6. m. 1 zdg 70 066

Służąca

uczniwa czysta z dobrim gotowaniem potrzebna zaraz Pocztowa 25 m. 8 zdg 70 390

Służąca

dobrem gotowaniem czysta potrzebna. Cieszkowskiego 7 m. 11 zdg 70 389

Fryzjerski